

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRĀKSTS

Nr. 79 - 80 (6238 - 6239)

10.09.1991.

Cena : 30 kap. (abonentiem 22 kap.)

**Grāfs Lambsdorfs —
VFR vēstnieks
Latvija**

2.septembrī Latvijas Augstākās Padomes Baltajā zālē notika VFR vēstnieka oficiāla akreditācijas ceremonija. Par Vācijas vēstnieku Latvijā kļuvis Hāgens grāfs Lambsdorfs fon der Venge, kas nācis no Kurzemes vāciešu dzimtas, kurās cilts tēvs bijis Vācijas vēsturē pazīstamais Krievijas cara galma ārlietu ministrs grāfs Vladimirs Lambsdorfs. Ar vēstnieka iecelšanu sākas jauna Latvijas un Vācijas diplomātisko attiecību kronikas lappuse.

Pazīstamais vācu diplomāts, bijušais Bonnas preses aģentūras vadītājs, VFR vēstniecību Maskavā un Vāšingtonā atašējs pagaidām ir vēstnieks bez vēstniecības, bez darbiniekiem un pat bez šofera. Viņa rezidence Latvijā ir viesnīcas "Rīdzene" numurs. Bijušais Vācijas vēstniecības nams Raiņa bulvārī 13, kas kādreiz bija Vācijas valsts iepšums, pagaidām nav atbrīvots. Tājā atrodas Padomju Armijas resori. Tomēr pēc Lambsdorfa kunga domām, VFR vēstniecība jau drīz varēs sākt normāli strādāt. Šādu solījumu viņš saņēmis gan no Latvijas Augstākās Padomes priekšsēdētāja Anatolijs Gorbunova, gan no republikas Ārlietu ministrijas.

Preses konferencē, atlīdzēdamas uz jautājumu, kādi būs Vācijas un Latvijas ekonomiskās sadarbības galvenie virzieni, vēstnieks atzīmēja, ka VFR domā darīt visu iespējamo, lai Latvija integrētos viņas tagadējās Eiropas ekonomiskajās struktūrās.

LETA

Ne pašiem, ne citiem

Visi sūdzas, ka nav rezerves daļu, bet ja paskatās ap mehāniskām darbīcām, tad jāiesaucas: cik bagāti mēs esam! Visur mētājas metāllūži, tomēr to sagādes plāns tiek pildīti negribīgi. Spriediet paši. Šogad rajona lielsaimniecībām bija jāpiegādā otreizējai pārstāvēi 1325 tonnas melno un 4810 kilogramu krāsaino lūžu, bet līdz septembra sākumam to sagādātis attiecīgi 627 tonnas un 3558 kilogrami. Melno metāllūžu sagādētu uzdevumu izpildei bija tikai kopsaimniecība "Turība". Abos rādītājos savus uzdevumus bija izpildījuši valsts saimniecība "Aglona". Lielākajā daļā citu pa citam nebija tikuši līdz pusei, bet "Sīlukalnā" vispār vēl nebija domājuši par metāllūžu nodošanu. Maz parādīts arī "Gailīšos", "Jersikā", "Smelēteros", "Līvānos" un citur.

A. Mežmalis

No 26.līdz 30.augustam Jūrmalā notika seminārs, ko Latvijas pilsētu un pagastu pašvaldību vadītājiem un deputātiem organizēja kolēgi no Dānijas. Semināra dalībniekiem tika sniegtā informācija par daudziem aktuāliem tematiem: pilsētu politiskā un administratīvā organizācija, pilsetas izdevumu struktūra, vide, dzīvokļu politika, ekonomikas vadība u.c.

No mūsu rajona semināra darbā iesaistījās pieci klausītāji: rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece Vaira Vucāne, Stabulnieku pagasta valdes priekšsēdētāja Monika Litauniece, Rožupes pagasta valdes priekšsēdētājs Viktors Kūka, Līvānu pilsetas valdes priekšsēdētājs Arnolds Jeļisejevs un rajona TDP deputāts Jānis Liepa.

Ar republikas Ministru Padomes lēmumu Sabiedrības drošības departamenta ietvaros katrā rajonā veido Sabiedrības drošības pārvaldes. Drīzumā minētā pārvalde un divas tai pakļautās nodalas — pašaizsardzības vienību nodala un alternatīvā (darba) dienesta nodala — tiks izveidotas arī mūsu rajonā.

Vissavienības turnīrā Ušači pilsētā Baltkrievijā mūsu rajona jaunā ūdensslēpotāja Inese Zīmele, kura ir trīspadsmit gadu, izpildīja sporta meistar-kandidātes normu slalomā un ierindojās otrajā vietā. Par viņu spēcīgāku bija tikai jaunā PSRS čempione, harkoviete Fadejeva. Inese Brice ierindojās 5.-6.vietā, bet Mihails Kozlovs - trešajā vietā.

Aizvadītās nedēļas beigās rajona

Līdz 5.septembrim par vēlēšanos iestāties zemessargi bija pazinojuši septiņi Rudzētu pagasta vīri. Faktiski tā jau ir normāla grupa, kas savā pagastā spētu uzturēt kārtību. Rudzēti uz minēto datumu bija apsteigusi visus pagastus un arī Preiļus un Līvānus.

Pa četriem zemessargiem piete-

lielsaimniecības graudaugs bija nokopušas no 83 procentu platības. Pilnā apmērā šo darbu bija veikušas „Ausma”, „Druva” (Kirova) un „Rušona”. Darbs krietni ievilces „Ezeriemā” - 32 procenti, arī „Vanagos” - 63 procenti. Ražība ir 19,3 centneri no hektāra vidēji rajonā,

ZINAS

nā, bet ja to uzlūko saimniecību griezumā, tad starpība ir visai liela - no 34,3 centneriem „Ausmā” līdz 10,4 centneriem „Gailīšos”.

Ziemāju sējā jau pēc nedēļas beigās labākie termini, bet rajona saimniecībās līdz 6.septembrim to bija iestēti 22 procenti no plānotajām platībām. Liekas, ka laiks nevarēja būt par kavēkli, ka panākta vienošanās arī ar nākamajiem zemes iepāšniekiem un tie neliel skēršļus ziemāju sējai, taču „Latgalē”, „Silajānos”, „Sīlukalnā” un „Vanagos” tikai tagad laikam domā sākt šo darbu. Sālidzinājumam: „Druvā” uzdevums veiks 126 procentu apmērā, „Dzintarā” - 80 procentu.

Sācies kartupeļu rakšanas laiks. To stādījumi lielākajā daļā saimniecību ir līdz desmit hektāriem, jau sarunāti arī talcinieki - skolas bērni. Šo darbu iesākušas kopsaimniecības „Dubna” (2 hektāri), Raiņa (6 hektāri) un „Galēni” (3 hektāri), tāpat arī abas mūsu rajona valsts saimniecības - „Aglona” (2 hektāri) un „Rudzāti” (3 hektāri).

Piektdien Daugavpilī notika demokrātisko spēku mītnišķurā piedāļījās arī mūsu rajona pārstāvji. Mītniā dalībnieki pieprasīja, lai atkāpjās Daugavpils un Rēzeknes pilsētu valdes un Tautas deputātu padomes, jo tās nešlepa savu atbalstu valsts apvērsuma organizētājiem 19. — 21.augustā, ienēmās kļāji noraidošu attieksmi pret Latvijas neatkarību. Runātāji aicināja organizēt Daugavpili un Rēzeknē jaunas vēlēšanas, kuras noritētu patiesi demokrātiski. Mītniā piedāļījās Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētāja pirmais vietnieks D. Īvāns, Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs R. Ražuks, kā arī vairāki republikas Augstākās Padomes deputāti.

Vieni no pirmajiem Dzejas dieinas republikā aizsākā J. Raiņa muzeja darbinieki Jasmuižā. Šo dienu klausītājus uzrunāja Žurnāla „Grāmata” redaktors un pazīstamais dzejnieks Leons Briedis. Pirmo reizi viesojās daugavpilieši Jōns Ryūcāns (ar latgaliski rakstītām vārsmām) un Valentīns Lukāševics. Jaunie Daugavpils teātra akteieri Andris Makovskis, Dainis Sumišķis un Zane Burnicka sniedza Raiņa lugu fragmentus. Sarīkumu vadīja jaunā dzejniece Daiga Lapāne.

Tās koncertus pēc kārtas sniedza rajona skolotāju koris „Latgale”. Ar daļu no savas viesturnejas re-per-tuāra Francijā pirmie tika iepazīstini Dzejas dienas dalībnieki Jasmuižā. Bet sestdien garīgās un laicīgās mūzikas koncerti notika Preiļu baznīcā un rajona kultūras namā.

Drošminieku līdz ceturtdienai vēl nebija Rauniešu, Riebiņu, Rožupes, Saunas, Silajāpu, Stabulnieku, Turku, Vecvārkavas, Vārkavas pagastos. Nu ko, varbūt apkūlibu alu

L.Rancāne

Lai nepaliktu bez maizes

Lai kādas politiskas kaislības ne-virmotu, lauku cilvēki dara savu darbu. Un gādā, lai bez maizes mēs nepaliktu ne šogad, ne arī nākamgad. Kopsaimniecībā „Nākotne” jaunajai ražai jāiesēj 550 hektāri ziemāju. Tos patlaban sej abos ie-cirknīs. Otrājā iecirknī darbs labi sokas Albīnam Prikulim un Jānim Znotinam (attēlā). Dienā viņi apsej 20-30 hektārus. Mechanizatoriem palīdz strādnieks Julijans Určs, bet sēklu pieved šoferis Jānis Pintāns. J.Silicka foto

Rāžai nav nonēmēju?

Rudens pusē „ražu” uzskaita arī kūdras lauku apsaimniekotāji. 17.augustā ieguves sezonu beidza Līvānu kūdras fabrikas kolektīvs. Stāsta uzņēmuma tehniskās kontroles priekšniece E.Jakovēle:

— Sezona, kaut arī vēlu — jūnija beigās — uzsākta, bija ļoti laba. Sausā vasara sekumēja gan darbu gaitu, gan arī garantēja labas kvalitātes kūdru. Iegūti 130 tūkstoši tonnu. Varējām arī vairāk, droši būtu izpildījuši gada sākumā plānoto — savākt 170 tūkstošus tonnu. Taču plānu nācās pārskaitīt, jo pēc mūsu produkcijas strauji samazinājies pieprasījums. Lai kam gan kolhozniekiem, gan jaunsaimniekiem liekas dārgi par pakaišu kūdras tonnu maksāt 13 rubļus.

Darbs turpinās jauna ceļa bīvē. Kūdra tajā tiks sabērtā polietilēna maisos. Ja atrisināsim problēmu ar polietilēna piegādi, tad, paredzams, jau gada beigās redzēsim jauno produkciju. Cehā būs importa iekārtas, tās mēs „izmaksājām”, sūtot kūdru uz Holandi. Paputēja sakari ar Vāciju, kurā bija atradušies nonēmēji, jāteic gan, ka viņu vaines dēļ. Varbūt izdosies nodibināt sakarus ar lietuviešiem, kuri nesen bija ieradušies un piedāvāja savus transporta pakalpojumus kūdras piegādē.

Neskatoties uz kūdras ražošanas apjoma samazināšanu, mūsu strādājošos bezdarbs pagaidām nav skāris. Pieņemam un izpildām dažādus pakalpojumus. Piemēram, Rīgas elektromehāniskā rūpnīca piegādā materiālu, no kura ražojam vagonu savienojuma mezglus, izgatavojam filtrus vieglo automobiļu pārejai uz gāzes aizdedzi. Izpildām zinātniskās ražošanas apvienības „Stars” pasūtījumus.

Reizē domājam arī par jauno sezonu. Piemēram, otrā iecirknā ļaudis Annas Savenko vadībā tecami paveica tā saucamo kūdras lauka remontu.

L.Sila

Varbūt apkūlibu alu dzerot

Kušies Rožkalnu, Rušonas, Preiļu pagastos. Pa vienam, diviem — Aglonā, Galēnos, Pelēchos, Upeniekos, Aizkalnē, Jersikā.

Drošminieku līdz ceturtdienai vēl nebija Rauniešu, Riebiņu, Rožupes, Saunas, Silajāpu, Stabulnieku, Turku, Vecvārkavas, Vārkavas pagastos. Nu ko, varbūt apkūlibu alu

dzerot pēc lielajiem rudens darbiem, viri tomēr sadūšosies? Zemessargs, tas tomēr skan labāk par visiem ap un aiz-sargiem.

Preiļos ir pieci, Līvānos — seši zemessargsi.

Jāpiezīmē, ka iesaistīšanās Zemes-

sardzē ir brīvpriņķīga.

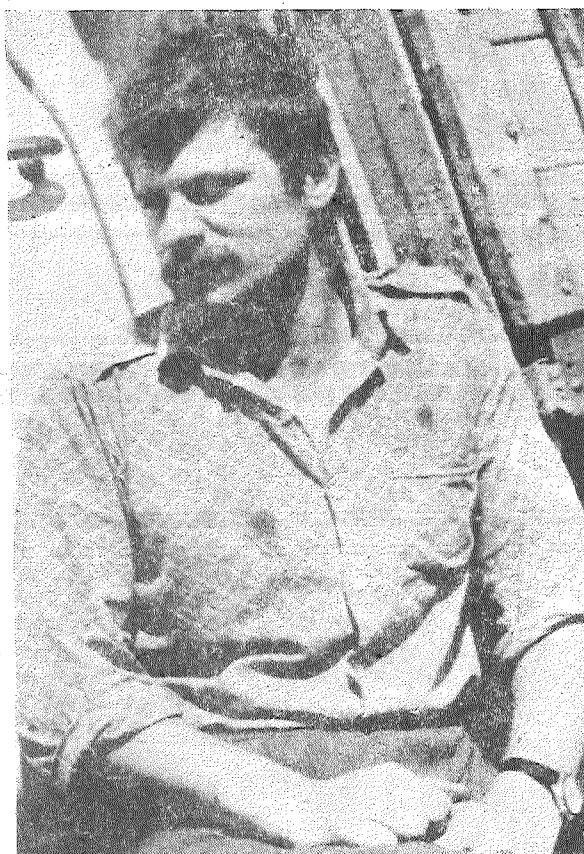
Kāda palīdzība turpmāk būs nepieciešama Baltijas valstīm?

Eiropas ekonomiskās asociācijas valstu eksperti uzskata, zinātne REUTER, ka Latvijai, Lietuvai un Igaunijai katru gadu būs nepieciešami apmēram divi līdz trīs miljoni dolāru, lai tās varetu atjaunot savu ekonomiku. Tie ir provizoriiski apreķini, kas balstīti uz pieņēmumu, ka uz vienu cīlveku Baltijas valstīs vajadzēs piešķirt tikpat daudz naudas, cik pārējās Austrumeiropas zemes.

Eiropas asociācijas komisijas prezidentam Žakam Deloram āriņu ministru tikšanās reizē jāatgādina, ka triju valstu diplomātiska atzīšana uzliek pienākumu sniegt tām ekonomisko palīdzību. Šī palīdzība ir stabilizācijas fonds, kas ļautu ieviest savu valūtu vai finansēt enerģijas piegādi, kā arī Eiropas ekonomiskās asociācijas lēmums sākt sarunas par tirdzniecību un cita veida sakariem.

Visas trīs Baltijas republikas varētu saņemt arī 24 bagātāko valstu tehnisko palīdzību. Eiropas ekonomiskās asociācijas valstis varētu atbalstīt Baltijas valstis, piešķirot tām Starptautiskā valūtas fonda un Vispasaules bankas loceļu statusu.

LETA

Galēnu kopsaimniecībā viens no labākajiem darba darītājiem ir šoferis Pēteris Boitais.

J.Silicka foto

Preiļu linu fabrikā uzsākta jauna darba sezona

Uzņēmums ar Preiļu un Daugavpils rajonu kolhoziem šogad noslēdzis līgumu par 2500 tonnu linu salmiņu piegādi. Saņems jau ap 1000 tonnu labas kvalitātes izejvielas. Mūsu rajona kolhozi „Gālēni” un „Druva” savas saistības izpildījuši un linu produkciju fabrikai piegādā vīrs paredzētā uztdevuma.

Audzēt linus lauku ļaudis tagad ir ieinteresēti, jo to iepirkuma cena palielināta četrkārtīgi. Norit Preiļu linu fabrikas paplašināšana - blakus vecajiem uzņēmuma korpusiem top jauni. Fabrikas jauda pēc būvdarbu pabeigšanas pieaug vairāk nekā divas reizes, gadā varēs pārstrādāt šķiedrā 11600 tonnu linu salmiņu.

J.Aizkalns

Jersikas pilskalna noslēpumi

Par šīs vasaras darbu un atradumiem Jersikas pilskalnā speciālisti vēl teiks savu vārdu, izdarīs slēdzienus pēc atseguma kārtu zīmējumiem un atrastajiem priekšmetiem, bet nu te palikušas dzījas bedres, kurās redzami pliena un laukakmeņu sablīvējumi, kādas vecas krāsns paliekas, apgoļojošes koku stumbri. Tie, kas to atklāja, jau aizbraukuši uz Rīgu, lai darbu turpinātu nākamgad. Pirms atvadišanās no viesmīligajiem jerskiekiem, pagasta ļaudim, viņi bija sarīkojuši atrasto mantu izstādi, par darbu stāstīja pie atsegumu bedrēm.

Tikšanos ar ieinteresētajiem cil-

vēkiem, kuri bija atnākuši uz šo izstādi, ievadīja arheologs, izrakumu organizētājs un vadītājs šajā pusē Ē.Mugurēvičs, sīkāk par paveikto, pastāstīja ekspedīcijas vadītāja Antonija Vilcāne. Atrasts daudz rotas lietu, vērpjamo vārpstīnu skriemeļu, sadzīves priekšmetu un cita, daži pat no 12.gadusmēneņa. Atklāts arī tas, ka pirmais kultūras slānis ir krietnā dzīlumā pilskalnā - skaidri redzama tā josla gandrīz divus metrus dzīlā rakumā kalna plaknē, tā stāvums pamazām uzbērts, izmantojot kameras pildīšanu ar māliem, akmeniem.

A.Mežmalis

LKP māja jānodod bērniem

Preiļu pilsētas deputātu komisija, kura izstrādāja priekšlikumus par LKP rajona komitejas ēkas izmantošanu, uzskata, ka tā jāizmanto tikai humanitāriem mērķiem — kultūrai un izglītībai — un tajā jāizvieto bērnu iestādes. Deputātu komisija ierosina apmierināt visu pilsētas bērnu iestāžu — mūzikas skolas, bērnu jaunrades nama, Preiļu 1. un 2.vidusskolas — vajadzības, veo ēku nodot bērnu mūzikas skolai, piebūves pirmo stāvu — bērnu jaunrades namam, bet otrā stāvā izvietot Preiļu 2.vidusskolas sešgadīgo bērnu klases, kamēr skolai uzcels piebūvi. Deputātu komisija nepiekrīt tam, ka šajā ēkā uz nenoteiktu laiku vajadzētu atstāt finansu inspekcijas kantori, kurš irēja telpas no LKP rajona komitejas. Šim nolūkam jāatrod telpas citur, jo pirmām kārtām jāatrisina skolu problēmas.

V.Haritonovs,
Preiļu pilsētas deputātu komisijas priekšsēdētājs

Gara rinda sanākusi pie kabineta Aglonas ciemata kultūras namā, aiz kura durvīm notur sēdi pagasta zemes komisija. Tie, kuri tuvāk mērķim, vērīgi sekot, lai kāds neiespraucas agrāk par nolikto. Katrs no klātesošajiem kavējas savās domās, klušē, varbūt apdomā, kā izturēties šajā kabinetā, kā labāk aizstāvēt savas interešes.

— Nākošais! — izlaižot „apstrādāto”, sauc kāds no „sēdētājiem”.

Pa durvīm ienāk sīka vecenīte ar paunu, kurā redzams maizes klapis, salikusi, drebošā rokā turēdama nūju. Viņa slikti redz un slikti dzīdz, ar grūtbām uztver, ko no viņas te vēlas un kur jāuzvelk kēksītis paraksta vietā. Mazais cilvēciņš grib iegūt zemes pleķīti, ko varēs saukt par savu. Nav viņai mājās vairāk nekā, izņemot uzticamo kāki un vaukšķētāju pagalmā, bet pieprasījis veselus trīs hektārus.

Uzmanīgi apsēdusies uz krēsla malīnas, viņa apskata klātesošos. Lūk, šī dāmīja pažīstama, pažīstams arī tas, jaunais vīrietis — zemes mērnieks — bija viņas mājā, visu apskatīja. Un atnācēja kļūst drošāka.

— Kā jūs domājat apstrādāt pieprasīto zemi? Vai jums ir radinieki?

— Viņa dzīrd jautājumus.

— Nav, milīt, esmu viena pati, kā

pirksts, — atbild apmeklētāja. Viņa labprāt vēl ko pastāstītu par savu dzīvošanu, par to, kā zaudējusi radus un tuviniekus, vienaudzes, bet laikam jau cilvēki te sēz nopietni un ļoti aizjemti. Viņai liek priekšā nemt māzak zemes, un vecenīte ir ar mieru palikt uz hektāra divdesmit daļām. Aizejot viņa jau ir taisnāka.

Vērojot šo ainu, iedomājos, cik daudz pacietības un kādi vēlības krājumi vajadzīgi katram no šiem cilvēkiem, kuri sēz pie papīriem nokrauta galda un par zemnieku īpašumiem stāsta tā, it kā pašiem pierētu. Komisijā visi loceklī ir vietējie, labi pazīst pagastu un tā ļaudis, zina par viņu savstarpējām attiecībām — lauksaimniecības skolas direktors Visvaldis Kursiņš, grāmatvede Lidija Agloniete, vētarste Aija Strole, agronomie Eiženija Smane, mežzinis Voldemārs Valainis, pensionārs Alois Gavars, par priekšsēdi izvēlējušies biškopī Vilhelmu Jackeviču, un zemes ierīkotājs, lauksaimniecības akadēmijas students Valdis Lukasevičs, kurš jau arī paguvis pabūt mājās gandrīz pie visiem.

Ienāk spēcīgs vīrietis, acimredzot, mehanizators — saruna ar viņu ir īsa un koldoga: viss skaidrs, pretenziju nav. Lūk, vēl viens tikpat ātri nokārto

Rajona TDP prezidijā

Mašīnu par maz, naudas par daudz...

3.septembrī notika rajona TDP prezidija sēde. Kā savdabīgākais tajā skaitās jautājums, acimredzot, jāmin bijušas LKP rajona komitejas īpašuma sadale.

Attiecībā uz pašu ēku prezidijs nolēma daļēji atbalstīt Preiļu pilsētas TDP valdes lēmumu un nodot telpas lietošanai Preiļu bērnu mūzikas skolai un rajona skolēnu jaunrades centram. Taču abām šīm iestādēm telpas pagaidām būs jādala ar rajona Valsts finansu inspekciju, kuras kabineti uz nenoteiktu laiku tiek atstāti pašreizējās telpās.

Visām pārējām organizācijām (kopskaitā uz ēkas dalīšanas brīdi tās tur esot bijušas 8) pilsētas izpildkomiteja piedāvās citas pīmērotas telpas. Tātad — partijas mājas pašreizējais saimnieks ir pilsētas izpildkomiteja, bet izmantotāji — galvenokārt bēri.

Galavārdū četru automašīnu („volga”, „moskvīč”, „žigulis”, „gaziks”) un komunistu mītnes inventāra sadalē teiks rajona izpildkomiteja. Taču prezidijs ieteica, dalot inventāru, priekšroku dot pagastu pašvaldībām, bet, dalot automašīnas, atturēties no to piešķiršanas dažādām organizācijām.

Pavisam uz minētājām automašīnām bija 15 pretendenti iesniegumi. Pēc prezidija loceļu domām auto jāpiešķir: abu pilsētu — Preiļu un Līvānu — pašvaldībām, gāzes vada celtniecības dienestam un kādam no pagastiem. Visticamāk, ka izpildkomiteja automašīnas atbilstoši šiem ieteikumiem arī sadalīs. Starp citu, divas no minētajām automašīnām līdz šīm piederēja LPSR rajona prokuratūrai, vēl divas — LKP rajona komitejai. Varbūt drīzumā kādam piešķirs arī vietējo čekistu automobilī?

Nākošais no jautājumiem skāra celtniecību, proti, kā norit šai jomai atvēlēto budžeta līdzekļu apgūšana. Par to, kādā stadijā katrs no pašreiz celamajiem objektiem, zināja rajona lauksaimniecības pārvaldes priekšnieka vietnieks Jānis Desainis. Runāja, pierādīja, sūdzējās un taisnojās arī Preiļu SCO un Līvānu PMK priekšnieki Vladimirs Haritonovs un Olegs Bubnovskis. Acimredzot, par celtniecības gaitu rajonā vēl būs atsevišķas sarunas, sēdes un raksti, jo situācija būtībā ir graujoša.

Izrādās, budžeta līdzekļi — augstās instancēs sāri grūti izsnīnīti miljoni — šogad ir vairāk nekā pietiekoši, bet rajona celtniecības organizācijas nav spējīgas tos apgūt. Visi izteiktie argumenti bija reāli un objektīvi, gluži tāpat kā fakti, ka nākamgad rajonam līdzekļus vairs nerēdzēt. Rajona vadība izteicās, ka oktobra sākumā varētu notikt šo līdzekļu pārdale. Par labu kam, rādīs laiks.

Sadaļā „dažādi jautājumi” tie patiesi bija dažādi. Pēc rajona TDP prezidijs priekšsēdētāja vietnieka Jāna Bojāra lūguma sakarā ar jaunaisaimniecības veidošanu viņam tika atlauts turpmā strādāt uz pusslodzi un lūgts turpināt rajona zemes komisijas darba vadīšanu. Vēl prezidijs atbalstīja pārņējumu piešķiršanu (250 -350 rubļu apjomā) prezidijs loceļiem, tas ir — sev, kā arī piekrita no rajona budžeta pārskaitīt līdzekļus Līvānu stikla fabrikai. Šī nauda būtībā būs pabalsts rajona skolotāju korim celā uz Franciju, jo stikla fabrikas administrācija solījusies attiecīgo summu pārvērst atbilstošās valūtas vienībās. Tas, šķiet, arī viss svarīgākais.

S.Jokste

Galvenais — uzmanība un iecietība

gara rinda sanākusi pie kabineta Aglonas ciemata kultūras namā, aiz kura durvīm notur sēdi pagasta zemes komisija. Tie, kuri tuvāk mērķim, vērīgi sekot, lai kāds neiespraucas agrāk par nolikto. Katrs no klātesošajiem kavējas savās domās, klušē, varbūt apdomā, kā izturēties šajā kabinetā, kā labāk aizstāvēt savas interešes.

— Nākošais! — izlaižot „apstrādāto”, sauc kāds no „sēdētājiem”. Pa durvīm ienāk sīka vecenīte ar paunu, kurā redzams maizes klapis, salikusi, drebošā rokā turēdama nūju. Viņa slikti redz un slikti dzīdz, ar grūtbām uztver, ko no viņas te vēlas un kur jāuzvelk kēksītis paraksta vietā. Mazais cilvēciņš grib iegūt zemes pleķīti, ko varēs saukt par savu. Nav viņai mājās vairāk nekā, izņemot uzticamo kāki un vaukšķētāju pagalmā, bet pieprasījis veselus trīs hektārus.

Uzmanīgi apsēdusies uz krēsla malīnas, viņa apskata klātesošos. Lūk, šī dāmīja pažīstama, pažīstams arī tas, jaunais vīrietis — zemes mērnieks — bija viņas mājā, visu apskatīja. Un atnācēja kļūst drošāka.

— Kā jūs domājat apstrādāt pieprasīto zemi? Vai jums ir radinieki?

— Viņa dzīrd jautājumus.

— Nav, milīt, esmu viena pati, kā

ne nervozitātē, ne steiga. Gadās, kādam balss iekšķānas augstākos topošos, neskaitāmas reizes iekārtojot vienās un tās pašas patiesības, bet ir jāātrod spēks un griba ar katru pieklājīgi pārunāt, iejutīgi un ar gatavību palīdzēt. Tā ātrāk atšķetināt samudzīnājumu. Lai arī ir gadījumi, kad viss, kā saka, sagājis grīstē. Tūlu sādžā ir zemnieku saimniecība, bet aiz tās atrodas valsts saimniecības lauks. Šī privātpāšuma saimniece nejauj braukt pa savu teritoriju, un tas lauks stāv nenovākts.

Ne tikai līdzīcību, bet arī ciepu izraisa tie, kas saprotīsi izturas pret zemes reformas pirmās kārtas iestādēm, kas beidzot grib būt saimnieki zemei, lai kāda tā ir, tomēr savai, lai viņiem būtu siks kaktiņš, kaut arī uz pleciem uzgūlusies smaga nasta. Sie cilvēki spēj saprast kaimiņu, citu cilvēku, zemes komisijas loceklī un mērnieku. Neviens neakstīs atriebties viņiem, apdraudēt svētāko no svētajām tiesībām. Vienkārši ir jāizdzārta, lai maksimāli būtu apmierināti visi. Pēc gada, diviem aizmīrsies klijas un zeme beidzot būs ieguvusi īstos saimniekus.

A.Mežmalis

Latvija ir maizes zeme

Tik dažādas zemnieksētas. Vectēvu uzceltas koka mājas, kuras jāremontē, bet turpat līdzās - jaunas, no kurām jau pa gabalu smaržo pēc cementa un kaļķiem. Tā arī Kalupes pusē. Šeit palaimējās atrast vissakoptāko zemnieksētu ne tikai mūsu rajonā, bet, iespējams, arī visā novadā.

Stanislava un Broņislavas Paukštu māju apkārtne ir kā ziedoša oāze apkārtnes noplicināto tīrumu vidū. Namamātē lepojas ar košajiem dāļiju krūmiem un citu ziedu dažādību savā pagalmā, ar sakoptajiem zālājiem un skvēriņiem. Var apskauzt Paukštu ģimeni, ka šajā mūžigās steigas, stresa un neziņas laikā cilvēkiem ir sava neliela „paradīze”, ka viss, ko viņi dara, sagādā prieku. Apbrīnās vērta ir namamātēs speja sakopt lielo darzu un laikus lauku darbus veikt.

Žēl, ka tāda zemnieksēta rajonā ir vienīgā. Vēl vairāk: daudzi jaunsaimnieki savas mājas apkārtnes apzālumošanu un sakopšanu uzkata par lieku nastu. Tāpēc labi būtu, ja kādu svētdienu Preļu zemnieku priekšnieki sēdinātu vīrus un sievas autobusā un vestu rādīt Paukštu māju. Lūcot sakopšību nemaz nav jābrauc uz Zviedriju vai Dāniju, ir ko redzēt un pamācīties arī savā rajonā.

Pajautāju namamātēi, kā viņi jutušies balsmajās pučā dienās, kad šķita, ka var sabrukst pamats zem kājām arī tiem cilvēkiem, kuri grib apsaimnieket zemi. Broņislava Paukšte sacīja: „Es raudāju. Strādāju un raudāju. Ne mirkli nešķūrāmies no radiozīpām. Gāju slaukt govi, bet tranzistori līdzās salmu kaudzē. Arī Stanislavs dzīļi pārdzīvoja. Bijām gatavi tam, ka Latvijas zemniekus atkal varētu izsūtīt. Paldies Dievam, ka tā viss beidzās”.

Anna un Aloizs Volonti ir atgriezušies dzimtajā puse, jo dzīve ciematā un centra māju burzmā šķita nepienemama. Atgriezušies, lai nojauktu māju vietā uzceltu jaunas. Lai iestādātu dārzus, iestādītu ābejdārzu. Arī meita Marija un znots Jānis ar mazbēriem tagad saimnieku lielajā mājā. Dzīvojamo namu un saimniecības ēkas Volonti uzbūvēja puseotra gada laikā. Šī saimniecība ir viena no tām, kurā darbi iet no rokas. Saimnieki prāto, ka viņi gribētu apstrādāt vismaz 45 hektārus zemes. Šogad siena sarupēts tik, ka gandrīz divām ziemām pietiks. Arī ābejdārzs iestādīts un puķes pie mājas zied, lai gan tajā veicami vēl apdares darbi.

Arī Aloizam Volontam jautāju par apvērsuma dienās pārdzīvoto. Viņš bija atklāts, atzina, ka prātā nereti pavīdējusi doma par iespējamo „saimniekošanu” kādā Sibīrijas nosūtī. Tagad, kad viss šķietami nokārtojies, jaunsaimnieks aicina latviešus rūpīgāk apsaimnieket zemi, jo vienā otrā zemnieksētā jau saskatāma paviršība gan tīrumu kopšanā, gan sava pavarda uzturēšanā. Un vēl pieredzejušais vīrs aicina zemnieku mazāk sapnot par komercdarījumiem, bet vairāk kopt tīrumus, audzēt maizi, lopus. Latvija taču ir maizes zeme...

Attēlos: Aloizs un Anna Volonti, Jānis, Marija, Rita un Raivis Rubini; Broņislava Paukšte savas mājas pagalmā.

Jāņa Silicka foto

— Kaisības, ko radīja zemes reformas pirmās kārtas īstenošana, šķiet, aprīmušas — vieni mehanizatori strādā labības druvās, citi ar zemi, izved organiskos mēslus, trešie sēj.

— Tas viss arī jādara. Šīs rudens ir sauss un silti, daba it kā nolēmusi revanšēties par iepriekšējo gadu unutmos nodarītajiem zaudējumiem. Grēks būtu neizmantot šo iespēju. Bet par mieru un izlīgumu vēl agri runāt. Mums ir gadījumi, kad jaunie zemes pārvadlītāji visai agresīvi un enerģiski cīnās par saviem iespējamiem ipašumiem.

— Jūsu saimniecības tagadējais centrs izaudzis un turpina augt klājā vietā, tāpēc liels pretenziju samezglojums nevarētu būt.

— Ir un nav. Vismaz tādu labumu kolhozs izdarījis, ka izveidojis skaistu un labiekārtotu ciemu Sutros. Agrāk te bija maz iedzīvotāju, bet tagad pie skolas ir vien- un daudzdzīvokļu mājas, bēniem nav tālu jājet pēc zinībām. Uzcelta moderna ēka kultūras namam un kantoriem. Domāju, ka arī tā būs noderīga pagastam, ja arī kolhozu likvidēs. Turpinām celt plāšu un mūsdienīgu veikaluu un ēdienu. Mums tālāk par Latviju nav kur iet, un kas uzcelts, tēpat vien paliks. Slikti tikai, ka pagaidām esam neziņā, kas gaidāms nākotnē. Kārtojam dokumentus, lai noteiktu katra saimniecības biedra mantisko un iestādāto paju, bet vāi paju sabiedrība būs, grūti pateikt.

— Vai tad tik liels individuālo zemnieku saimniecību pieprasījums?

— Nē. Atdalās ar pirmo piegājēnu ap 2200 hektāriem izmantojamās zemes, kopsaimniecībai paliek apmēram 4000 hektāri. Nākas likvidēt vienu mazjaudguru mehānisko darbnīcu, tehniku savākt vienkopus, atteikties no lielajiem speciālistu šķērsliem. Taču lopu ganāmpulkus nesamazinām. Par kolhoza priekšsēdetāju strādāju sepijpadsmit gadus, daudz vīsa piedzīvots, bet tādu vienādzību pret lauksaimniecību redzu pirms reizi. Es aizstāvu progresīvos centienus lauksaimniecībā. Ja zemnieku saim-

niecības spēs labāk pabarot tautu, lai tām ir veiksme. Ja mums, lielsaimniecībām, būs dota iespēja palikt, strādāsim savas valsts labā. Viena lieta mani tomēr satrauc: ja ar rāvienu likvidēt kolhozu, tad

tāds pleķis spēj uzturēt ģimeni? Ir arī ģimenes, kas pieprasī zemi, kur vairs nekā nav, bijušo ipašumā robežas saglabājušās tikai viņu atmiņās. Ko te iesākt? Kad divdesmitajos gados daļā muižu

dāžu vienam pret otru, negodīgumu, runā par zemnieku biedriskuma pažušanu, pret ko jau būtībā arī vērsta zemes reforma.

— Un tomēr kooperēšanās zemniekiem vajadzīga. Tāda pat simboliska vienam otrā vilkšana no dūksnājā, nesavītīga vilkšana. Vai tad katram jāpērk graudu kombains, katram jāceļ labības kalte? Slikti ir tas, ka šos jautājumus rajonā neviens praktiski nerisina.

— Mēs jau ieminējāmies, ka jūsu kopsaimniecības biedriem, arī pensiōnāriem, kuri „sēd uz zemes”, sanem kādu atbalstu, tomēr nav diezīk saldākā dzīve par zemniekiem.

— Jā, pret to es nestridos. Kolhoznieks vēl pastāv reāli, tāču mūsu valsts par viņu jau paspējusi aizmirst. Lūk, piemērs. Kopsaimniecības un zemnieki saņem piemaksas par produkcijas rea-

lizāciju sakārā ar cenu pieaugumu, bet kolhozniekiem šo piemaksu nav, kaut gan šāds no kolhoznieku piemāju simnečībām valstī tiek piegādāts vairāk piena vai gaļas, nekā no piemāju saimniecībām. Esmu tādās domās, ka stāvoklis saglabāsies vēl arī nākamgad. turpmāk. Mūsu pagasta teritorijā pašlaik ir septiņas zemnieku saimniecības, kaut cik perspektīvi strādā tikai divas — Valenīfīnas Kļavīnskas un Annas Prikuļas. Teisīgi būtu, ja visas piemaksas attiecinātu arī uz kolhozniekiem. Nav pareizi turpināt zemu cenu saglabāšanu lopkopības produkcijai, kad apkārt tāda dārdzība. Pareīkiniet, kādi ir zaudējumi. Sivēns turgū maksā 200 rubļus, lai no tā ieņētu centneru gaļas, jāsabaro septiņi centnieri granudu, bet lūk, avīzes raksta, ka iepārk cūkgāju pa 10 rubļiem kilogramā... Smieklīgi mūsu laikos izklaušās, ka pudele maksā vairāk, nekā tajā ielietais piens.

— Tiesa, aīzgāmību netrūkst, bet jārēķinās ar pāreju no viena stāvokļa uz otru, ar citiem svarīgākajiem jautājumiem, kuru atrisināšana necieš kavēšanos...

— Mantuprāt, vispirms jābūt maizei, tad varēs mitīgot. Paēst vajag vispirms,

tātad — nostabilizēt dzīvi un darbu uz laukiem, tad risināt citus jautājumus. Tagad, kad esam pasludinājuši neaīkārību un to atzīst visā pasaule, arī mūsu „vecākais brālis”, varbūt tomēr būtu laiks kerties pie svarīgākā uzdevīuma savā valstī — stabilas šodienas un drošas nākotnes nodrošināšanas saimniecībai.

— Bet no jums pašiem taču atkarīgs, kas un kā saglabāsies. Izmantojot savu materiāli tehnisko bāzi, kopsaimniecība varētu uzņemties servisa dienesta pieņākumus zemnieku saimniecību vidū, attīstīt paša savas paliņgozares.

— Par paliņgozārem. Mēs kats gatavs atfisīt tieši tās, kuras uzreiz dod baltu naudu. Visi čeras pie alus darīšanas, gatavi audzēt kartupeļus un iegūt spiritu... Un iznāks tā, ka visos ciematos būs savi krogji? Varbūt šeit vārds tomēr saķems mūsu rajona izpildkomitejas lauk-saimniecības departamentam, kurš varētu izpētīt, kur un kādas paliņgozares atfisīt? No vienas galējības agrāk (kad radīja ar pirkstu, kur un ko sēt) aizgājuši līdz otrai — pilnīgi vienaldzībai.

— Daudzas kopsaimniecības nemaz nevēlas, lai tām atkal „nolaiž no augšas” interesantas idejas. Gan dzīve parādis, kas labāk jūsu saimniecībai.

— Nupat bija atnākuši divi zemnieki. Saka: prieķsēdētāj, ar un sēj to mūsu mantojamā zemi, ko stāvēs atmata. Vēlāk norēķināsimies. Vai nav interesanta ideja? Agrāk sīkzemnieki uz pusgraudu apstrādāja lielsaimniecību zemes gabalus, tagad otrādi — lai lielsaimniecība uz pusgraudu apstrādā zemnieku saimniecības? Ko?

— Jūs, Rihard, kā vienmēr pēc vārdiem kabatā nelienat, jums netrūkst asprātīgu saūdzīnējumu un atbilstu. No mūsu sārunas skaidrs, ka „Nākotne”, kuru jūs vedāt visus šos gadus, savu nākotni redz tādu: ja pastāv un rāzo, tad jābūt nomodā par to. Paldies par sārunu!

Kolhoza „Nākotne” valdes prieķsēdētāja Riharda Borovska domas uzskaitījuma
A.Rancāns

Uz kādu nākotni iet „Nākotne”

Saimniecības vadītāja Riharda Borovska saruna ar žurnālistu

postā aizies visi mūsu pensionāri. Kas vienīm palīdzēs apstrādāt piemāju zemi, kas palīdzēs sagādāt malķu un tamliedzīgi. Tagad atnāk uz kantori sāma māmuļa un lūdz: apariet, apsējiet novāciet. Un palīdzam arī.

— Vai daudz pensionāru jūsu kopsaimniecībā?

— 268.

— Un strādājošo?

— 257. Pagaidām pagastam, vismaz pie mums tas tā, vara ir tikai uz papīra, bet kolhozam vēl pieder materiāls, un gribot vai negribot tas ir arī politūkas veidotājs.

— Ir dzirdēts, ka kopsaimniecības izveido grupu mehanizatoru, kuri vienos acu pensionāriem vai zemniekiem un apstrādā viņu zemi, lielsaimniecībai atrēķinot zināmas summas procentu veidā.

— Pret pārīgiem risinājumiem man nav iebildumu, allaž atbalstu. Bet mani baida kas cits. Lielākā daļa mūsu tagadējās lielsaimniecības locekļu pieprasījuši pa trim četriem hektāriem zemes. Ja kolhozs pārstāj eksistēt, tad viņi paliek tikai uz šīs platības. Ko viņi darīs? Vai

zemnieki to saņēma vai nu par brīvu, vai pret simbolisku maksu. Iad varēja savus ietaupījumus ziedot mājas un saimniecisko ēku uzcelšanai. Tagad tā nav.

— Sākumā pirmajiem, drosmīgākajiem jaunsaimniecību dibinātājiem arī tagad bija vieglāk, vismaz apbrūžatu traktoru par lētāku cenu varējāt pārdot.

— Jā, tā bija. Arī tagad varētu palīdzēt bet nu jau paši neesam bagāti. Izmisumā dzen zaļšana, kas pieņem aizvien iespējīgākus apmērus — zog ne tikai to, ko var panest. Sak, tā vai tā kolhozam gals, ko ierausi — tavs. Bet arī šādos apstākļos neatsakām palīdzēt. Cik būs iespējams, darīsim to arī turpmāk. Cilvēki maiņušies acu priekšā. Bija mums gadījums: pie kādās zemnieku mājas jestīga kolhoza traktors. Saimniekiem savu iepārītā pagalmā, mūsējās mehanizatori jet pie tā un prasa: kaimip, pavelc mazliet. Tas atbilst: nekā nebija — nevēlos velti dedzināt degvielu. Un nepalīdzēja, pūsim nācās iet uz darbnīcām un no tūrienes saukt palīgus.

— Jūs, Rihard, kā vienmēr pēc vārdiem kabatā nelienat, jums netrūkst asprātīgu saūdzīnējumu un atbilstu. No mūsu sārunas skaidrs, ka „Nākotne”, kuru jūs vedāt visus šos gadus, savu nākotni redz tādu: ja pastāv un rāzo, tad jābūt nomodā par to. Paldies par sārunu!

Mīlie tautfrontieši Latvijas Tautas frontes nodalās un grupās, cienījamie domubiedri!

Mēs visi esam pārdzīvojuši trīs smaigas dienas, kuras neticamā veidā ir panākušas to situāciju, uz kuru citos apstākļos mums būtu jāiet vēl mēnešiem ilgi. Bet no šiem panākumiem nevienam nedrīkst noreibt galva. Ir pieņācis brīdis, uz kuru Latvijas Tautas fronte gājusi šos trīs gadus, sagatavojot pamatu tam laikam, kad beidzot reāli varēs panākt īstenu tautvaldību, kad, atbrīvojušies no kompartijas un VDK spiediena, varam iestenot Latvijas valsts pārvaldes demokrātiskas struktūras un institūcijas.

Mēs nedrīkstam iesligt eiforijā, ka viss grūtakais jau ir aiz muguras. Jā, grūtakais varbūt tiešām paveikts, bet sākas ATBILDĪGĀKAIS darba posms. No mūsu prasmes strādāt, izvēlēties cilvēkus un organizēt savu darbu būs atkarīga mūsu pašu dzīve senlolotajā BRĪVĀJĀ NEATKARĪGAJĀ LATVIJĀ.

Stāvot Liesmojosajā Baltijas ceļā, mēs it kā atvājināmies no pagātnes un lūkojamies nākotnē. Latvijas Tautas frontes vārdā es jūs visus aicinu apzināties, ka ceļš uz nākotni būs grūts, būs krīzes, nabadzība, un nav tādas valdības, kas spētu pēkšni dot nodrošinātu dzīvi zelta zivtiņas krātuvei ir tukša. Un tā muļķa vecene, kas izputināja zelta zivtiņu, ir komunistiskā partija, kura, nekad nav domājusi par savas tautas rītdienu. Tādēļ mums jaapzinās, ka, tikai visus spēkus un prātus kopā liekot, grūtā darbā un ar milzīgu apzinīgumu, rūpīgi

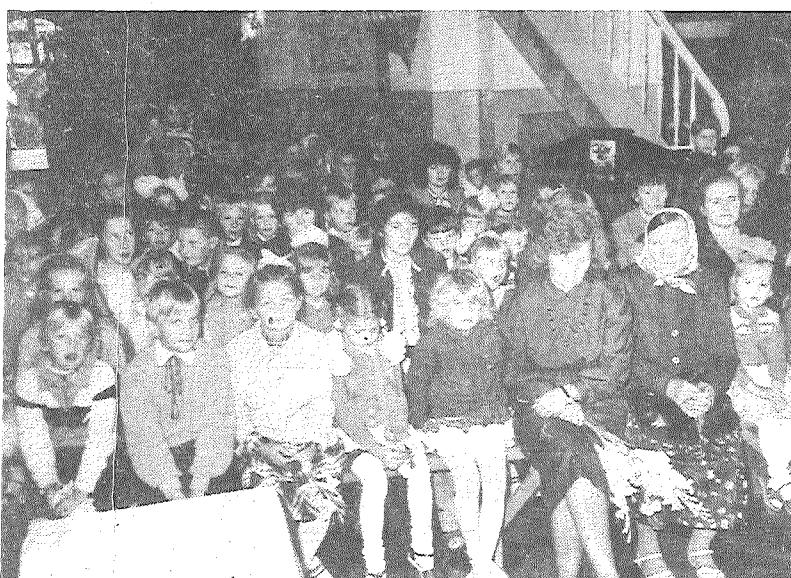
ievēlot savu valdību un būdami vienoti, mēs varēsim uzsākt brist ārā no purva, kurā bijām iedzīti. Atcerēsimies to tad, kad mums grībēsies kašķēties par sīkumiem. Mums nav citas izejas, kā tikai vienīgi grūts un apdomīgs darbs.

Liesmojošā Baltijas ceļa ugunkuri nesa sveicienus arī Krievijas demokrātiem, krievu tautai, kas gadu desmitiem mulķota, lai sargātu mūsu cietuma mūrus, bet kura šajās pēdējās, Krievijai grūtējās dienās, neaizmirša atbalstīt arī Baltijas brīvību.

Paldies par atbalsta vārdiem un laba vēlējumiem smagajās augusta dienās. Paldies visiem LTF nodalās un grupās, kas ar lielu entuziasmu un, galvenais, pašiniciatīvu organizēja, veidoja un realizēja Liesmojošā Baltijas ceļa ideju 23.augustā! Šis milzīgais darbs, ugunkuri no Lietuvas līdz Igaunijai un, protams, saliedētība, organizētība, gatavība sekot pat visradikālākajam aicinājumam kaimiņvalstis apvērsuma un pašmāju pučīstu trak ošanas laikā vēlreiz apliecināja Latvijas Tautas frontes kā kustības pašreizējo nepieciešamību, spēku, spēju mobilizēties republikai kritiskā brīdī.

Paldies jums visiem, un lai pietiek spēka tam lielajam darba cēlēnam, kas nupat mums visiem kopā pavēries.

Romualds Ražuks,
Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs

Preilu baznīcā notika jaunatnei un tās audzinātājiem veltīts dievkalpojums

Lai gan Priekuļu devīngadīgā skola mūsu draudzē ir vistālākā, direktore Jokstes kundze ar skolotāju un skolēnu pulku uz dievkalpojumu ieradās pirmie. Sava direktora Petrova kunga sarūpētajā autobusā kuplā skaitā atbrauca arī Riebiņu vidusskolas pedagoģi un skolēni. Daudzi skolas bērni dievkalpojumu apmeklēja tūvinieku vadībā. Tā, lūk, šo mācību gadu esam uzsākuši ar krusta zīmi, ar galvas noliešanu Dieva priekšā.

A.Gībeles teksts, J.Silicka foto

Pirmais septembris Jersikā

Kad sārtas gredzenas klavas, kad rītos sudrabaini mīrdz tīmekļi, kad saplaukuši dāļu spilgtie ziedi, - klāt 1.septembris. Brīvs, saulains un jaugs tas atnāca Jersikas devīngadīgajā skolā.

Dzidri skanot skolas zvanam, devīto klašu skolēni ieveda zālē māzākos - pirmklasniekus. Skolas direktora P.Liepnika apsveikuma vārdos izskanēja novēlējums apzinīgi mācīties, cienīt savus vecākus, skolotājus. Pēc direktora uzrunas pirmklasnieki saņēma skolas pirmo dokumentu un no mīļajām audzinātājās M.Leonovas rokām - pirmo zinību grāmatu - ābeci. Katrs pirmklasnieks devās pie saviem vecākiem un sniedza ziedu pušķīti - kā mazu pateicību par lološanu un audzināšanu.

Laba vēlējumu, uzsākot jauno mācību gadu, teica kopasaimniecības „Jersika” valdes un vecāku vārdā I.Smelcere un A.Usāre. Kā veltījums pirmajai skolas dienai skanēja skolēnu dziedātās dziesmas un dzejoli.

Pirma reizi pēc piecpadsmit gadiem pirmajā septembrī skolēni, skolotāji, pagasta iedzīvotāji pulcējās pie kručiņi, kurš atrodas skolas teritorijā un tika iesvētīts šā gada maijā. Klātesošos svētīja jaunajam mācību gadam Nīcgales draudzes mācītājs.

Tagad skolēnum, skolotājus un vecākus gaida nopietns darbs, jo mūsu mīļajai Latvijai vajadzīgi gudri un izglītoti cilvēki.

M.Novikova,
Jersikas devīngadīgās skolas
9.klases skolniece

Alla, Nikitas vecmāmina

Labi iekārtotā trīsistabu dzīvokļi Londonā mitinās mazais Nikita un viņa māmiņa Kristīne. Tēvs un vecmāmiņa (Vladimirs Prespakovs un Alla Pugačova) parasti ir aizņemti ieskaņošanā. Kad korespondenti jauklājus Kristīni, kāpēc viņa slēpj savu ģimenes stāvokli, viņa atbildējusi, ka neko neslēpj - ja prasot, vai ir precējusies, sakot „nē” tāpēc, ka lauliba er Vladimīru neesot reģistrēta. Stāgādamī pa Temzas krastu, domājuši, kādu puikam dot vārdu, protams, ja būs puika. Izlēmuši - Nikita.

„Baltijas vēstījums” ID

Vēstures lapuses

Jāņa Bargā adresāts Volmārā

Lielākā krievu militārā darbinieka, XVI gadsimta politiķa un rāstnieka kapa Andreja Kurbkska likenis cieši savijies ar visas Baltijas likteni.

Jaroslavas kpažu pēcnācējs, kura dzimtas ciltskoks sniedzas līdz Kijevas knazam Vladimiram Svatoslavovičam - Krievijas Kristītājam, „Izredzētās Krievzemes” radurakstu loceklis, aktīvi iestenoja valstīšas reformas, viņš bija uzīmējis cara Ivana Vasiljeviča palīgs, viņa „labā roka” Kazākas karagājienā 1552.gadā. 1556.gadā Kurbksis apsveica Arhangelskas caristes pievienošanu Krievijai, bet pēc abu karagājenu sekਮas pabeigšanas neatlaicīgi ieteica cara tam doties tālāk - uz Krimu, lai beidzot pieļiku pēdējo punktu mūžīgajā strīdā ar tatāriem - kādreizējām Krievzemes paverdzinātājiem (tas tika iestenots tikai XVIII gadusimēni Katrīnas II valdīšanas laikā).

Tomēr Maskavas politikas vēsmas mainījās: cara Jāņa IV bargie skatiem bija vērstī uz poju un zviedru diansu, kura bija izspēlējusi lietuviešu kārti, krieviem noslēdot izēju uz Baltijas jūru. Sākot Livonijas kampaņu, Jānis IV izvirzīja divus mērķus: nostabilizēt Krievijas rietumu robežas, iegūt pieejumu jūrmalai. Jau no paša Livonijas kara sākumā Kurbksis bija pret to un turpināja aizstāvēt savu austrumu programmu. Taču līdz zināmam laikam viņš slēpa uzskatus un slepeni vienojās ar poju karali Sigismundu Augustu.

Jānis Bargais turpināja uzīcīties savam bērnības draugam un viņu norīkoja par sardzes (avangarda) pulka komandieri, kurš virzījās uz Polocku. Šajā karagājienā Kurbksis atklāja karavadoņa talantu un personisku varonību. Pēc atgriešanās no Polockas daudzus karagājienā dalībniekus bagātīgi apbalvoja. Tika atzīmēts arī Kurbksis: iecelts Jurjevas (tagad Tartu) cietoksnī par Livonijas vietvaldi. Bet kpažs šo norīkojumu uzskatīja ne kā balvu, bet kā sodu, un ne bez pamata: Polockas karagājens bija atklājis ne vien cara atbalstītājus, bet arī pretiniekus, ar kuriem Jānis IV pastiezdās izrēķināties, bet Kurbksis tika turēts aizdomās par sakariem ar nodevējējiem.

Viņa nosūšēja uz Jurjevu bija cara „mazais sods” un vienlaicīgi arī Kurbkska pārbaude, viņš tika novērots. To visu Kurbksis noskārta un vēstulē Pleskavas Pečoras tēviem rakstīja: „Bābeles sūrums un nelaimes pār mums lielā mērā sāk kūpēt”, ar Bābeli domājot cara varu. Pečoru mūkiem adresētā vēstule ievadīja cara Jāņa IV politikas atmiskošanas tēmu attiecībā uz augstdzimušajiem bajāriem. Atmaskojošā tēma kļūs par galveno arī turpmākajā nežēlastībā nonākūš kpaža publicistikā jaunradē, kurš no Jurjevas vietvalža laikiem paliks par krievu konservatīvo bajāru aktīvu aizstāvī, kuri pretojās centralizētās varas pastiprināšanai.

Uzskatu atbalstītājus kpažs sāka meklēt nevis dzimtenē, bet Rietumos, balstoties uz Bargajam oponcionāro Pleskavas Pečoru klosteri un krievu emigrāciju Volmārā (pēc Kurbkska bēgšanas Jurjevas pārvaldnieks Morozovs pieprasīja izdot visus krievu bēglus, bet poļi viņam atteicā). Pirms bēgšanas krieviem bija traģisks atgādījums: 20 tūkstošus viļi liels Maskavas karaspēks tika sakauts lietuviešu zemēs kpaža J.Radzivila vadībā, kuru Kurbksis bija brīdinājis par armijas pārvietošanās maršrutu. Trīs mēnešus pēc šīs sagrāves Kurbksis no Jurjevas aizbēga uz Volmāru (Valmieru), kuru bija ieņēmis poļu karaspēks. Tas notika 1564.gada 30.aprīļa vēlā nakti - Kurbksis no augstās cietokšņa sienas nolaids dažādās pa virvi, pakājē gaidīja apseglojti zirgi. Līdz viņš bija pakēris 12 ar dažādām vērīgām mantām piestūkējās somas, lai arī protams, visu aizvest nejaušājās. Krievijā palika bīrišķīga bibliotēka, arī mājinieki un grūtneice sieva, kuru kpažs vēlāk atcerējās mazāk nekā bibliotēku.

Bēgšanas laikā notika traģikomisks atgādījums: no Jurjevas viņš aizbēga kā bagāts cilvēks, Volmārā ieradās kā ubags: pa ceļam Livonijas pilī Helmetā viņu aplaujīja vācu muīžnieks. Tas Kurbksim deva tiesības cara sabiedriskajam nopēlumam pievienot arī personiskās pretenzijas: „Viss bija atņemts un no Dieva zemes tevis padzīts”. Šajā gadījumā Kurbksis meloja: par nodevību bija bagātīgi atalgojats ar poļu zeltu, bet viņa frāzē ir ievērības cienīgi vārdi - „Dieva zeme”. Tā, būdams ārzemēs, kpažs nodevējās uztvers atstāto dzimteni.

No Volmāras Kurbksis Jānim IV uzrakstīja divus vēstījumus. Pirmās vēstules nogādāšana bija uzīcīta Vasilijam Šibanovam, tagad daudzējādā zipā to uzveram kā leģendāru. Bet lai kā tur bija, Šibanovs „epistoliju” nogādāja adresātam un mira ar sasītām rokām piekarināts pie Šķērskoka, bet savu labvēli nonodevā. Tas deva Jānim Bargajam iemeslu pateikt Kurbksim, ka kalps uzīcību pierādījis daudz piedienīgāk, nekā viņa kungs.

Pirmajā vēstulē kpažs uzstājas sabiedriskā apsūdzētāja lomā, uzskaitot cietīsīdības izpaušmes pret bajāriem un pret viņu, Kurbksi: „Kāpēc, car,” viņš raksta, „stāpos Israēlā esī satricies, arī vojvodas, ko mums Dievs devis, dažādai nāvēi atdevis esī? Un viņu uzvaras nesošās asinis Dieva baznīcas lējis, valdnīku svīnībās lējis esī?” Kurbksa ideāls bija nevis patvaldnieka vara, bet Bajāru domes ierobežota cara vara. Toties Bargais kategoriski bija pret varas dalīšanu ar bajāriem. Savā atbildē vēstulē viņš sākī izskaidroja Kurbksim, pie kā var novēst valstī „septīnbajārošanās”: „Un kas no tā atgādīsies Krievijā, ja katrā pilsētā būs pilsētu priekšnieces un viestargi, un kāda no tā visa būs izputināšana, un pats patēvā nelikumības redzējis esmu...” Kā pierādījumu tam, ka bez stāpas vienviļības iet bojā valstis, Bargais min Cargradas (Konstantinopoles) krišanas vēsturi, analogu notikumu viņš atrad arī krievu vēsturē.

Kurbksa un Jāņa Bargā politisko strīdu pavadīja literārai. Lieta tāda, ka abu korespondētāju vēstules atspoguļoja dažādas stīla pietātes: stingri loģisko Kurbkska un haotisko kā pēc domas, tā smiekliņo pēc leksikas Bargā. Savā atbildē sūtījumā Kurbksis nepiemirsa pasvītot šo īpatnību. „Kpaza Andreja Kurbksa īsā atbilde uz ārkārtīgi plašo lielā Maskavas kpaža epistoliju”. Taču Kurbksa ironizēšana par Bargā rakstīšanas manieri ar laiku izrādīties nevieta, jo arī šajā plātnē nevinnības strīdā ar caru. Bargā atraisītās stīlās labi parāda spilgti, pretrunīgo cara dabu, dzīvi cilvēku, kurš iekarsīs strīdā un cēsīs pierādīt oponentam tā vilšanos. Tājā pašā laikā Kurbksa stīls laītājiem noslēpīgi autoru emocionālo stāvokli, schematizē un padara nabagāku viņa iekšējās pasaules atklāsmi.

1564.gadā sāktā sarakste tājā pašā gadā arī pārtrūka, taču atsākās pēc trīspadsmit gadiem. Tas tamēlē, ka 1577.gadā krievu karaspēks triecīenā ieņēma Volmāru. Tiesa gan - Kurbksa tur vairs nebija: viņš atradās Polockā. 1576.-1578.gadā uzrakstīja savu ievērojamo darbu „Stāsts par lielo Maskavas kpažu”, kas vēstīja par Bargā dzīvi no bērnības un līdz pat tam laikam, kad tika sarakstīts „stāsts”. Jāņa IV biogrāfijā Kurbksis taisnā linijā savienoja cara politiku ar viņa „ārpuslikuma” piedzīšanu un mantotajām rakstura īpatnībām, tādā kārtā valsts evolūciju izskaidrodamas ne ar sabiedriskajām likumsakarībām, bet gan ar pārīku lepnā moditāja” gribas izpausmēm.

Tā viņi palika ktrs savā polā, nesamierināmi strīdnieki, kuri personificēja valsts iekārtas dažādas koncepcijas.

E.Mekšs,
Daugavpils Pedagoģiskā institūta docents, kultūras un izglītības biedrības „Rusiči” priekšsēdētājs
Speciāli „Novadniekiem”

Mantojums

Šodien Jasmuižā

Kopā ar Latgales kultūras darboniem, Šīgada jubilāriem veltītajām izstādēm, ir skatāmi tautas tēri. Laigaliešu. Krustpils un Līvānu novadu pārstāv Helēna Asčuka, Lidija Kalinka, Marta Mikelāne, bēr Gēnovefa Morozova, Tekla Zute, Inese Ratniece, Regīna Grudnīka, Anna Mīlia ar savām villainēm, brūnīem, priekšautiem, aubēm, zekēm mums dod iespēju atpazīt krāsainos dzīparu rakstus.

AUSĀONA. Myusu senči bejuši leliski audēji. Ausšona ir gars un komplikāts dorbs. Audakls vyspyrms teik „masts”, t.i., dzejas izstiptas audakla garumā. Garumu mēreja pēc „sīnom” un parosti saceja „audakls ir īmasts tik un tik sīnu” todej, ka dorbs nūtyka stipūt dzejas (matus) gar sīnu. Audakla plotumu mēreja „pūsmim”. Kod audakls taidā veidā beja īmasts, tod tū rite stovūs (stolūs), lyka lumstus, vēre neitīs un tur ikombinēja vajadzīgūs rokstus, vēre bērdā (šķītā). Roksti beja atkaregi nu neišu skaita. Tūs skaits beja nu 2 leidz pat 32. Jo vairok neišu (un pamynu), jo sarežģeitoks roksts un lelokas praseibas nu audējas.

Ausšonas parosti nūtyka uz pavasara pusi, vysvairok lelajā gavēni. Tod klaudzēja stovi, leigoja pamynas, reibēja „colonka”, un audēja vareja sapnot par tū dzeives daļu, kur vīta „rokstīm”, poezijai un dailurnam.

Kod audakli beja gotovi, lynn audaklus balynoja, atteiceigi vorejūt un izklojūt saulē. Vylnas audumus turpretim pēc izaušanas „vēle”, lai tī bytu meiksti, bīzoki un iztureigoki. Tām vysam beja sova tehnika. Kod taidā veidā audakli beja gotovi, varēja stotis pi apgērbi šyušonās.

DRĒBES šyva lelokū tīsu poši, tūmār vērsdrēbēm ir bejuši ari sovi skrauci skrūderi (šyva ar rūkom, pazyna gludekli).

Lai saprostu tautas poeziju, ir jopazeist daži rakstureigoki apgērba goboli. Šīvītē nosoja boltus lynn kraklus ar garom izraksteitom pērduknem (pi-durknem). Prišķā kraklu saspraudē ar lelu soku. Tod sekoja lyndraki voi vylnas brunči (saukti ari ryndakly), kas beja krošni izraksteiti un vydā apjimti ar jūstu („calainī” vai „audineiti”), kreisā pusē sasīnūt ar pušku. Ejut cīmā voi bazneicā, tyka lītotas vērsdrēbes (jakas u.t.t.), nu kurom populārokais un vacokais veids ir „vylnaine” vai „sagša”.

Šīs apgērba gobols ir orkorteigi vacs un konservatīvs, un tam radnīceigus gobolus atrūnam kai senejā Grekiā tai Romā, pat ar tu pošu saspraušonas veidu uz kreiso placu. Pi vylnainem vysplašok izpauž ari tautiskā drēbu roksti ornamenti. Pošā vālajā laikā vylnaini soka atvītot pērkli leli lokoti (skusti). Pi sīvītē apgērba pidarēja ari skaisti priķšauti, kas ari tyka bogoteigi izraksteiti. Bez tam pazyna ari mutauteņus kabatas lakateņus u.c. drēbu gobolus. Golvas segšonai dorba dīnos parosti nosoja lynn lakateņus, bet svātdinēs sevišķi ejut bazneicā, cīmūs voi güdeibos, jaunovas litoja vaiļukus, pracātas sīvītē mices.

VAJNUKI (vaiņagi) beja skaisti izraksteiti un tim pastovēja dažaidi ižšķūnim un speidiļu greznojumi. (Tūs nese uz golvas vērsa, piri vaiņuks nadreikstēja segt.) Motus nosoja garus, sapeitus bizēs. Pracātas sīvītēs vaiļokus nanosoja, tom palyka tikai skusti voi „mices”.

Veirīšu apgērbs sastoveja nu krakla, biksem (yuzom), svorkim, mētelim, kažukim u.t.t. Ari veirīšu krakli beja izraksteiti, bet mozokā mārā kai sīvītē. Vylnaiju lūmu veirīšim atvītoja svorki, kas dažaidūs godu symtūs ir bejuši dažaidi vysumā gari. Bikses lelokū tīsu nosoja notonas (yuzas), bet vāsā laikā nosoja ari vylnas. Capures vysvairok lītotas nu odas. „Kod atgoja svāta dīna, vysim caunu capureites”.

Prūtams, ka vairok par caunu capurem litoja „jērineicas”, vosorā ari vīglokas capures, peitas nu solmīm un stūrim.

Apovi kai vienīšim tai sīvītēm dorba dīnā veizes, svātdinēs zoboki un kurpes. Pazeistamas ari postolas, bet vysvairok tūmār lītotas veizes (nu līpu, korklū etc. lyukim un stričim).

„Veize bore pastaleņu,
kam celeņa naraksteja”.

Kai radzams, tautas poezija nav aizmērsuse pat taidu nīku kai veizeiti, kas atstoja „raksteitas pādas”. Tys ari liku reizi nūroda, cik tautai vyss ir paticis izraksteitis, t.i., izveidots ar zynomu skaistuma gaumi.

Pēc Miķeļa Buksa pētejumā par senču materialos dzeives atspoguļojumu tautas dzīmēs

Antons Zvīdris dzimis 1911.gada 23.jūnijā Makāšanu pagasta Lelpūjatu ciemā. Divu gadu vecumā zaudējis māti un četru - tēvu. Visu mūžu centīgi pievērsies glezniecībai, speciāli studējis to. Šodien mēs varam lasīt viņa dzejas krājumus „Tu” un „Kod sirds tūp gunķurs”.

Antons Rupainis, ražīgs un daudzpusīgs rakstnieks, dzimis 1906.gada 13.septembrī Bērzgales pagasta Pūrišķūs. Beidzis valsts Rēzeknes skolotāju institūtu, mācījis dramaturģiju, bijis Latgales teātra aktieris un koru diriģents, vadījis Taudejānu pamatskolu. Rakstījis stāstus, dzejas, lugas un romānu. Viņa izdotie darbi: „Laikmetu maiņa” 1930.gadā, „Dzymtā zeme” 1936.gadā (izrādīta Latgales teātri), „Kod pirmi gaili dzīdoja” 1946. gadā, „Bolti tāvi” 1944.gadā. Miris 1976.gadā Viskonsīnā. Antons Rupainis latgaliešu presē dažkārt sauktis par Latgales dvēseles tulku.

Pauline Zalāne dzimus 1931.gada 20.augustā. 1944.gadā kopā ar ģimeni devusies uz Vāciju. 1950.gadā pārcēluses uz ASV. Ieguvusi augstāko filologa izglītību. Strādā par valodu pasniedzēju. Dzīvo Denverā. Dzejolus sākusi publicēt 50.gadu vidū.

Atelos: A.Zvīdris; A.Rupaiņa kapa piemineklis Rīgā, Miķela kapos. Pieminekla autors tēnieks Antons Velikāns; Pauline Zalāne rakstnieku cālienā Mineapolē 1947.gada 25.maijā.

Ontons Zvīdris

Nacionalo byuteiba

*Latgalysmus un latgalu volūda
Ir latvisu nacionālos byuteibas
Neatjaamamo sastovdaļa.*

*Kas itū byuteibas daļu traucej,
Voi meģinoj nūlīgt,
Tys strodoj pret vysu latvišu tautu.
Tys rogonu dzymumu sauc.
Tys izcaltū uzticeibu jauc.*

*Redz itaidai ir jobyut
Myusu nokutnes ticeibai šudiņ,
Reit, pareit un aizpareit,
Tyulep pēc Dīva.*

*Uz itaidas ticeibas
Ir Latvija dybynata.
Uz itaidas ticeibas,
Ir Latvijai jopastov.
Vīneiba tod byus,
Itos ticeibas dabeigais auglis...*

Pādejais zīds

*Nu saknem atgrīzts, yudiņi vēl lykts
Uz golda vāzē pādējais zīd rudiņ' zīds,
Caur līgu saules apmyrdzāts,
Nu izaver breiņiskeigs.*

*Voi pučei vāzē,
Nav leidzeigs ari tryndinīks?*

Ontons Rupaiņš

Bolto Aglyuna

*Par bērzem un šalcūšim prīdaīnim sylim
Ceļ tūrpus pret debesīm Aglyuna stolta.
Un sendīnu miņā kai nūpyuta bolta
Tei kluseibā raugos par azarim zilim;*

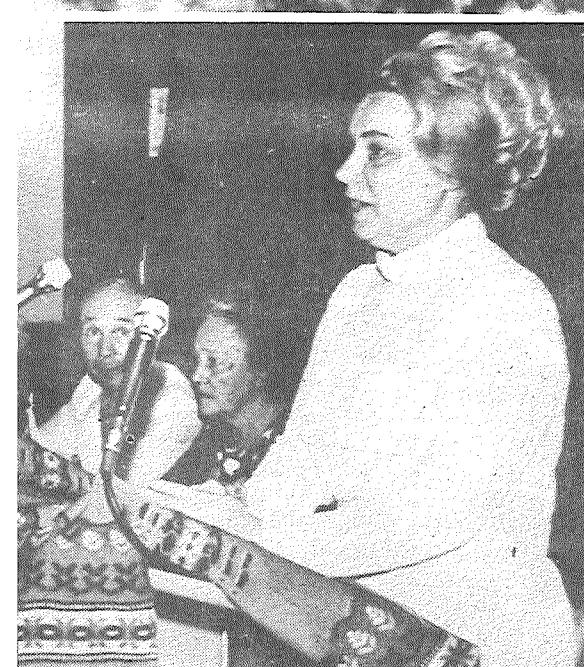
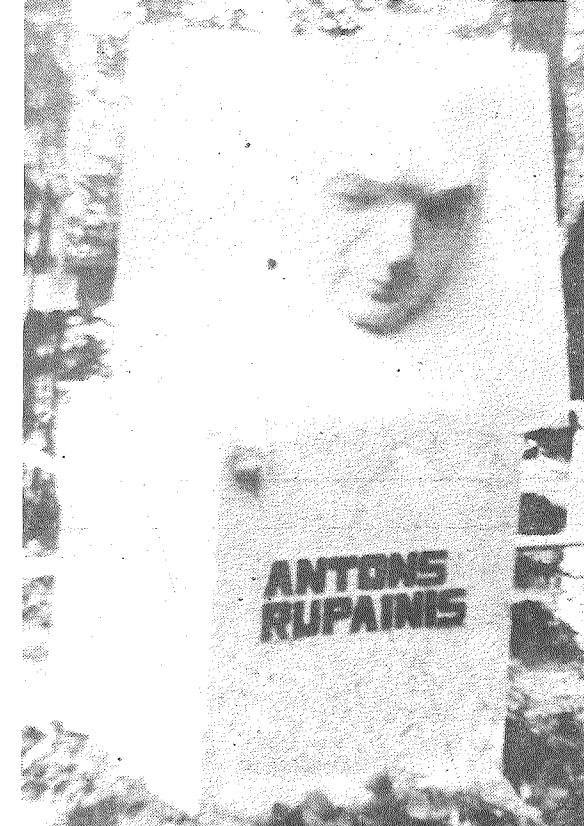
*Tei raugos uz dzimtines kolnim un lejom,
Kai orojs dzan vogu, kai ganepš tur gona,
Kai meitines krystu rūš pučem un vejom
Un, sveicūt šūs jaudis, tei „Angelus” zvona.*

*Orā - laborā. Orā - laborā.
Un tīcīgo tauta pa celin kai straumes
Uz svātkim pi Breineigos Dīvmotes plyust:
Sird's lyugšonos kyust, sop'u osoras žyust
Un dvēseles šyupojās Dīviška laimē...*

*Rit godi aiz godim kai Ciriša vilni,
Grymst pasaule vaco, un jauna tad dzymst...
Tik Aglonas Dīvmotes sērmajī zvoni
Tū vēstē mīru, kur kota sirds rymst:
Orā - laborā. Orā - laborā.*

Zvīdris

Pauline Zalāne

Gājiens caur dzīvi

*Viens solis uz priekšu,
divi atpakaļ.
Un dažreiz tik
atpakaļ,
atpakaļ,
atpakaļ,
atpakaļ,
Tad divi uz priekšu,
viens atpakaļ -
tā ejam caur dzīvi
uz mūžību atpakaļ...*

Republikas ūdensslēpošanas komanda, kuru pānītā veido preiļieši, devās uz Dāniju. Uz kaimiņzemī aizbrauca Ingus Buks, Diāna Vucāne, Guntars Kokins, Inese Ziemele un Inese Brice.

Sacensības notika mākslīgīveidotā ezerā (tādi Kopenhāgenas apkaimē ir vairāki), kas atrodas atpūtas zonā. Tieši tāpēc dāpiem ir problēmas ar piekļūšanu pie ūdeniem.

Preiļieši šovasar ir labā sportiskajā formā, ko apliecināja arī sacensības Dānijā. Ingus Buks slalomā, protams, bija pirmais, lai arī šovasar atkal netika panemts uz Eiropes čempionātu. Labi nosartēja Diāna Vucāne, arī mazās - Inese Ziemele un Inese Brice. kurās ierindojās attiecīgi pirmajā un otrajā vietā - distanci veica lieliski. Guntars Kokins gan slalomā, gan lēkšanā no trampolina ierindojās 6.vietā. Starp citu, dāni ir labi trampūnlēceji, jo vairāki sportisti piezīmējās 50 metru robežā. Sliktāk par iestājām startēja rīdzinieki.

Komandu vērtējumā atkal uzvarēja mājinieki. Taču šoreiz ar krietiņu zāku punktu pārvaru.

Visspilgtākie iespaldi, kas radušies pirmoreiz viesojoties zemē, kur dabas apstākļi līdzīgi Latvijai, ir turienes dzīves līmenis un sakoptūba, kas valda, Kopenhāgenā tās apkaimē un fermētu mājās. Loti simpatiska Šjet kaimiņzemēs iedzīvotāju sapratne, ar kādu viņi izturas pret veseligu dzīvesveidu un augstas klases sportu.

Viņu vietu. Taču viņi nevergo savā bāzē, lai to uzturētu kārtībā. Viņu ģimenes budžets atļauj segt visus izdevumus. Mūsu kaimiņi ir strādīga un taupīga tauta.

Bijām sajūsmā par celiem un auto-vezditājiem. Nemaz negribas salidzināt ar mūsu nervozajiem stūres vieniem un viņu sarūsējušajām mašīnām.

Dāni to var atlauties, jo tehnika strādā bez jebkādiem trokšņiem.

Jutāmies mazliet neveikli, jo ne lielie, ne mazie nepratām valodas. Vienaudži kaimiņzemē zina gan skandināvu, gan vācu un angļu valodas. Diemžēl mūsu „zināšanas“ bija tādas, ka nevarējam pat elementāri saprasties. Tā lai ir viela pārdomām gan mūsu sportistiem, gan pedagoģiem, kuri māca skolās svešvalodas.

Dānijā iebraucām tūdāl pēc puča. Cilvēku interese par Latvijas un Pādomju Savienības likteni bija liela. Gāja klāt un apsveica ar neatkarības pasludināšanu. Avīzēs bija plaša informācija par notikumiem Baltijā un Maskavā. Apskaņama ir šīs valsts iedzīvotāju informētība par visām nozīmēm padomju impērijā.

Esam mājās - neatkarīgā (pasludinātā) Latvijā. Taču, kāds būs ūdensslēpotāju un visas republikas sportistu liktenis tuvākajā nākotnē, nav ne miņas. Šo braucienu sponsorēja rajona izpildkomiteja, par ko sportisti saka paldies.

Jānis Kokins,
ūdensslēpošanas treneris

Ūdensslēpotāji Dānijā

Katrā dānis - jauns vai vecs, brauc ar velosipēdu. Un ne jau tāpēc, ka viņam nebūtu cita transporta līdzekļa. Gluži otrādi - laba automašīna, pat divas un tās ir gandrīz katrai ģimenei.

Ar ūdensslēpošanu nodarbojas netikai jaunieši, bet arī vecāki gada-gājuma cilvēki. Īpaši jaukas atmīnas par bērnu ekipējumu. Ezeru krastos viņi izskatās kā krāšpas baravikas: ar skaistām ķiverēm galvās un vestīlēm mugurā. Bērniem pielāgoti tādi tēri, ka vecākiem nav jābaidās par savu mazuli, ja tas nejauši iekritīs ūdenī. Viņš tur kēpurosies dzīvs un vesels.

Jā, dānu sportisti maksā par tre-

Par satīksmes drošību domā visi: autovadītāji un ceļu būvētāji. Katram transporta līdzeklim ir sava celiņš: sava automašīnām, sava velosipēdiem, sava zirgu sporta cīņātājiem un gājējiem. Apbrīnojām apkalpošanas kultūru kafejnīcās un viesnīcās.

Sajūsmīnāja dāpu mājas, kuru būvei izmanto tikai kieģeļus un kokmateriālu. Vieglas, skaistas, ļoti rūpīgi celtas. Ne miņas no cementa blokiem vai mūsmāju paneļiem. Sa-kopti dzīvzogi, skvēri. Nekā lieka: viss vienkārši, tūri.

Pilsētās remontdarbus veic tikai naktis, lai netraucētu iedzīvotājus.

Kāzas Latgalē

Jāņa Silicka foto

Humoreska

MŪSU LENINIĀDA

Reiz sākām domāt: kāpēc mūsu valstī vienmēr nepietiek būvmateriālu? Un saprotam, ka pie visa vairojama mūsu mīlestība. Mīlestība pret vadoni. Protams, mīlestība - tas vēl nenozīmē, ka tai ir materiāls segums. Mīlestība pastāv mūsu dvēselēs. Taču - lai šo dvēseles izjūtu padarītu nemirstīgu, kā zināms, jāmaterializē tās saturs. Bet tas savukārt izpaužas neskaitāmu pieminekļu uzcelšanā. Cik tad to ir patiesībā?

Un, lūk, mūsu rokās dokumenti...

MŪRNIEKU BRIGĀDES
ATSKAITE PAR PAVEIKTO
DARBU VLADIMIRA IĻJIČA
LENINA

PIEMINEKĻU UZSTĀDIŠANĀ
Savas 60 gadu pastāvēšanas laikā brigāde uzcelusi 57 tūkstošus 243 Lenina pieminekļus. No šī skaita tieši Vladimiram Iļjičam Leņinam uzbrūvēti 57 tūkstoši 240 pieminekļi. Divi pieminekļi uzcelti Mikluho Maklajam un viens - Džavaharlalam Neru.

Vairāk nekā 50 procenti pieminekļu uzstādīti pilsetu un ciematu centrālajos laukumos, 23 procenti - parkos un skvēros, 6 procenti - ielās, ūķersielās un strupceļos, 4 procenti - republikāniskās nozīmes ceļu braucamajā daļā, 2 procenti - kalnu virsotnēs, purvos un citās grūti sasniedzamās vietas, viens piemineklis - Kunaširas salā nedziestošā vulkāna krāteri.

Pieminekļos lielākoties Vladimirs Iļjičs attēlots stāvošs visā augumā. Tomēr ir pieminekļi un skulptūras, kurās Leņins attēlots sēžam pie rakstāmgalda, guļot slēpnī pie Putilova rūpničas, aulekšiem skrienot uz mazā sovnarhomu sēdi, uzliecot gāzmasku Klārai Cetkinai civilās aizsardzības mācībās. Ir pat piemineklis, kurā Leņins plēš rīkli Trockim.

Kompozīcijas ziņā pieminekļi veidotī šādi: 70 procenti - vienkārši Leņins, 13 procenti - Leņins Pēterpils strādnieku vidū, 6 procenti - Leņins Tambovas guverņas zemnieku vidū, 5 procenti - Leņins iziet no aplenkuma pie Harkovas, 3 procenti - Leņins ieteic Gorkijam stāsta „Vecā Izergila“ ideju, 2 procenti - Leņins palīdz Aivazovskim pabeigt gleznu „Devītais vilnis“, 1 procents - Leņins norāda Donas Dmitrijam galvenā trieciena virzenu Kuļikovas kaujā.

Pieminekļu uzstādīšana notika atbilstoši attiecīgā reģiona nacionālajām, kultūras un klimatiskajām iepatnībām. Tāpēc 83 procenti monumentu Leņinu rāda svārkos, vestē un biksēs, naģēnē un šņoržābakos ar „Pravdas“ jaunāko numuru rokās, 7 procenti - puskažokā un ziemas cepurē, ar divstobreni rokās, 5 procenti - zemnieku svārkos, ausainē un vīzēs, 3 procenti - halātā, tibeteikā un saņdalēs, 0,3 procenti - peldbiksītēs, salmu cepurē, ar saules brillēm un pludmales čībās, ar zemūdens medību bīsi.

Tādējādi brigādes darba rezultātā Iļjiča tēls mūsu valstī iemūžināts ar 0,2 vadoņa eksemplāriem, rēķinot uz vienu hektāru. Šajā sakarībā brigāde lūdz atlaut tai iziet starptautiskajā arēnā un piešķirt līdzekļus Iļjiča pieminekļu uzstādīšanai NATO bloka valstu galvaspilsētu centrālajos laukumos...

Anatolijs Kontušs
Jurijs Sičevs
No žurnāla „Ogoņok“

Ja sāp galva...

Mēs dzeram zāles. Viss ir ļoti vienkārši. Taču tā bija nesen, kad zāles bija gan māju, gan pilsētu, gan lauku aptiekās un aptiecinās. Pašlaik vispārejā deficitā aptstākļos, piemēram, zobu sāpēs droši vien var novērst, vienīgi to izraujot. Bet ko lai dara ēr galvu, roku, vēderu? Kāda ir apgāde ar medikamentiem republikā? Kā tos sadala pa rajoniem? Šādus jautājumus LETA korespondente uzdeva republikas apvienības „Farmācija” generāldirektora vietniekam Jevgenijam Tokarevam.

- Visus medikamentus mēs iedālam divās grupās - tādos, kuru netrūkst (paldies Dievam, ir arī tādi) un tādos, kuru trūkst. Republikas noliktavā lielā daudzumā esošie medikamenti tiek sadalīti, precīzāk, nosūtīti uz rajonu aptiekām pēc pirmā pieprasījuma. Sarežģītāk ir ar deficitām zālēm. To sadale notiek pēc koeficientiem, nemot vērā iedzīvotāju skaitu rajonā, ārstnieciski profilaktisko iestāžu jaudu, bērnudārzu un skolu daudzumu, preču apgrozījumu rajona vai ciema aptiekā un citus rādītājus.

- Bet ko darīt rajona iedzīvotājiem, ja ārsta izrakstītās zāles nav nopērkamas vietējā aptiekā?

- Tie ir ļoti reti gadījumi, kad nepieciešamas tikai kādas noteiktas zāles. Parasti tām ir aizvietotāji, vai pēc savas iedarbības līdzīgi medikamenti. Ārstan ir jārēķinās ar šo aptstākli. Ja patiešām nepieciešams kāds noteikts preparāts un tā nav aptiekās un noliktavās, mēs lūdzam palīdzību Savienības resoram. Faktiski vienmēr arī saņemam visu, ko pasūtām. Tiesa, pēdējā laikā to darīt klūst arvien grūtāk.

- 1.augustā Rīgā, Elizabetes ielā 21a, durvis vēra valūtas aptiekā...

- Jāsaka, ka tur nav daudz vitāli nozīmīgu preparātu. Aptiekā var iegādāties importa medikamentus, kas vislabāk pazīstami ārstiem un pacientiem, sanitāri higiēnis-kos izstrādājumus, bērnu pārtiku, parfimeriju, un zāles var nopirk ikviens, kuram ir valūta. Galvenokārt šos medikamentus pārdom bez receptēm, taču ir arī tādi pre-pārtāti, kurus var iegādāties vienīgi ar ārsta izrakstītu recepti. Šī aptieka atvērta ar nolūku iegūt valūtu un iepirkīt par to ārzemēs vajadzīgos medikamentus, bet pēc tam pārdot šeit par rubļiem. Piebildišu, ka nekādiem ciemīm mērķiem šī valūta netiks izmantota. Taču sākumā tā jāiekārīj...

... Taču pagaidām, ja sāp galva, bet mājas aptieciņa ir tukša un zālu nav ne rajona, ne pilsētas aptiekā, gādājiet valūtu...

Ar Jevgeniju Tokarevu sarunājās LETA korespondente Natālija Ivanova

GALVENAIS REAKTORIS PETERIS PIZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1980.gada 29.marta, otrienās. Dibinātājs un izdevējs - apgāds „Aizve”, Rīga. K. Barona ielā 2. Reģistrācijas apliecināmā Nr.8091.

Redakcijas adrese: 228250, Preiļi, Aglonas ielā 1, Tālrunis 22305. Datumslikums: Iespējots izmaksas apvienības „LTTTA” Daugavpils tipogrāfija, Valkas ielā 1. Oficēles spiediņums. Z nosacītās iespiediņos nes. Mēliens labiekārt ir devumām 9191, krievu - 3275.

Pastāvījuma indekss 68169.

Otrdiena, 10.septembris

1.programma

- 17.25 Kopā ar čempioniem.
- 17.40 Bērnu muzikālais klubs.
- 18.30 TZD.
- 18.45 Politiskie dialogi.
- 19.30 Aizrautīgu cilvēku pasaule.
- 19.45 Ansambļa „Svētdiena” koncerts.
- 19.55 „Klistoše pulki”. Mākslas filma. 1.filmas 2.sērija.
- 21.00 Informātīvā programma.
- 21.40 Kanādas kausa izcīņa hokejā. Kanādas — PSRS izlases
- 0.10 Sarunas ar biskapu V.Rodzjanko.
- 0.35 Labdarības koncerts.
- 1.40 „Klistoše pulki”. Mākslas filma. 1.filmas 2.sērija.
- 2.45 Kinokoncerts.
- 2.programma
- 17.00 Savienoto republiku kinopublicistika.
- 17.30 Provinciālais salons.
- 18.00 Maskavas triatlons.
- 18.45 Dzied L.Privina.
- 19.00 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.15 „Tāle Austrumi”. Teleapraksts.
- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazulī!
- 20.30 „Es dienēju Stalīna apsardzē”. Dok.filma.
- 22.00 Piektais ritenis.
- 00.35 Izklaidējoša sprota programma.

Trešdiena, 11.septembris

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.05 „Cūkgans”. Mult.filma.
- 9.25 K.Karnajeva Azerbaidžānas Valsts kometorkestris.
- 9.55 Kopā ar čempioniem.
- 10.10 Bērnu muzikālais klubs.
- 10.55 „Klistoše pulki”. Mākslas filma. 1.filmas 2.sērija.
- 12.00 TZD.
- 12.10 Ceļš uz pasaules tirgu.
- 12.40 Māmiņa, tētis un es.
- 15.00 TZD.
- 15.15 „Ivans Pavlovs. Patiesības meklējumi”. Mākslas filma. 3.sērija.
- 16.20 K.Milsens. Koncerts flautai ar orķestri.
- 16.40 Bēržas pilots.
- 16.50 „Ceļš, neteikšu kurp...”. Dok.filma.
- 17.30 Stunda bērniem.
- 18.35 Planēta.
- 19.20 „Klistoše pulki”. Mākslas filma. 2.filma.
- 21.00 Informātīvā programma.
- 21.40 „Ilja”. Dok.filma.
- 23.15 TZD.
- 23.30 Kinopanorāma.
- 0.45 Sarunas ar biskapu V.Rodzjanko.
- 1.10 „Klistoše pulki”. Mākslas filma. 2.filma.
- 2.45 Baleta mākslinieku koncerts.
- 2.programma
- 8.00 Rita vingrošana.
- 8.15 Mult.filma.
- 8.30 Dzīvnieku pasaulē.
- 10.00 Vācu valoda.
- 10.30 Maskavas Valsts Universitātes kora koncerts.
- 11.00 Piektais ritenis.
- 13.15 Vācu valoda.
- 13.45 „Zalkša kronis”. Mākslas filma. 2.sērija.
- 14.55 Bērnu zinātņu akadēmija.
- 17.00 „Kur ir Arhimeda svira?”. Dok.filma.
- 18.00 Pasaules čempionāts sporta vingrošanā.
- 19.00 Situācija.
- 20.00 Vēstis.

Otrdiena, 10.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.
- 18.00 Šodien.
- 18.05 „Zvirbulēns”. Mult.filma.
- 18.15 Arāna.
- 18.30 Eiropas kausu izcīņa basketbolā VEF — Braunsveigas sporta klubs (Vācija).
- 20.00 Šodien.
- 20.20 Ekrāns bērniem.
- 20.40 Zinas (krievu val.).
- 21.00 Zajais ceļš.
- 21.30 Spēle Oslo filharmonijas orķestris.
- 22.00 Panorāma.
- 22.20 Abpus šimbrīzām.

Trešdiena, 11.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.
- 18.00 Šodien.

Vissavienības TV programma

- 20.15 Labu nakti, mazulī!
- 20.30 „Es kalpoju Stalīna administratīvajā aparātā”. Dok.filma.
- 21.35 Fila Donahjū programma.
- 22.25 Dok.filma.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 M.Šenjakins. Par laiku un mākslu.
- 23.50 Eiropas čempionāts volejbolā vīriešiem. Grieķijas — PSRS izlases

Ceturtdiena, 12.septembris

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.00 „Sargi”. Dok.filma.
- 9.20 Spēle vijolniece T.Bočkova.
- 9.50 „Klistoše pulki”. Mākslas filma. 2.filma.
- 11.30 Iekšlietu ministrija ziņa.
- 11.45 Lietišķais kurjers.
- 12.00 TZD.
- 12.15 Kanādas kausa izcīņa hokejā. Pusfināls.

2.programma

- 14.15 Telemikss.
- 15.00 TZD.
- 15.15 „Ivans Pavlovs. Patiesības meklējumi”. Mākslas filma. 4.sērija.
- 16.20 Kazahu folklorā.
- 17.00 „Prieķīvārs pilsētai”. Dok.filma.
- 17.30 „Velnēns Nr.13”. Mult.filma.
- 17.40 ...Līdz sešpadsmi un vecākiem.
- 18.30 TZD.
- 18.45 Iekšlietu ministrija ziņa.
- 19.00 Kanādas kausa izcīņa hokejā. Pusfināls.

3.programma

- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 Spēlejet, harmonikas!
- 23.15 Karjeras ābece.
- 23.30 TZD.
- 23.45 Senā Pleskava.
- 1.00 „Monti čardašs”. Mākslas filma.
- 2.25 Ēterā mūzika.

2.programma

- 7.30 Bridžs. Telebirža.
- 8.00 Rita vingrošana.
- 8.20 Multfilmu programma.
- 8.50 Cirka arānā.
- 9.30 Iesildīšanās erudītiem.
- 10.00 Spānu valoda.
- 10.13 Ritmiskā vingrošana.
- 11.00 „Es dienēju Stalīna apsardzē”. Dok.filma.

3.programma

- 12.30 „Bezniegs”. Dok.filma.
- 13.15 Spānu valoda.
- 13.30 „Es gaidīšu”. Mākslas filma.
- 14.50 Bērnu zinātņu akadēmija.
- 17.00 Pasaules čempionāts sporta vingrošanā.
- 17.50 „Reiz dzīvoja skaņotājs”. Mākslas filma.
- 19.00 Krievijas parlamenta vēstnesis.
- 19.15 Škautnes.

4.programma

- 20.00 Vēstis.
- 20.15 Labu nakti, mazulī!
- 20.30 „Tautu lielais koncerts...”. Dok.filma.
- 22.40 Mūzikas kolekcija.
- 23.00 Vēstis.
- 23.20 „Zelta lācis”. Starptautiskais turnīrs.
- 23.50 Eiropas čempionāts volejbolā vīriešiem. PSRS — Vācijas izlases

Piektdiena, 13.septembris

1.programma

- 6.30 Rīts.
- 9.05 „Mēs — Beludži”. Dok.filma.
- 9.25 „Barona Minhaunu piedzīvojumi”. Mult.filma.
- 9.40 ...Līdz sešpadsmi un vecākiem.
- 10.25 „Ilja”. Dok.filma.

2.programma

- 12.30 „Bezniegs”. Dok.filma.
- 13.15 Spānu valoda.
- 13.30 „Māja, kuru uzcēla Swifts”. 2.sērija.
- 14.25 „Burda moden” piedāvā...
- 15.00 TZD.
- 15.15 „Māja, kuru uzcēla Swifts”. 2.sērija.
- 16.25 Gongi.
- 17.40 „Klints”. S.Rahmanovs.
- 17.55 „Maskavas Kremlis” 2.filma.
- 18.35 „Bītie Maija”. Mult.filma.

3.programma

- 12.30 „PSRS čempionāts futbolā. Maskavas „Spartaks” — „Dinamo”.
- 13.00 Tautas melodijas.
- 20.00 „Karību noslēpums”. Mākslas filma. 1.sērija.
- 21.00 Informatīvā programma.
- 21.40 „Karību noslēpums”. Mākslas filma. 2.sērija.
- 23.00 TZD.
- 00.30 „Septiņi I”. Iknedējas hītparāde.

Latvijas TV programma

- 18.05 P.Plakidis. „Dziedājums”.
- 18.30 Nācet, bērni, pulcīņa.
- 19.00 TV pastāvīgā komisija.
- 19.50 „Vecāks par 10 minūtēm”.
- 20.00 Šodien.

4.programma

- 20.20 Ekrāns bērniem.
- 20.40 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 Atrast, saglabāt, tālāk dot...
- 21.40 Mērnieku laiki.
- 22.00 Panorāma.
- 22.20 Gaitas „Gājejs”. Rainis.
- 22.50 „Ālviem” — 15.

Ceturtdiena, 12.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.
- 18.00 Šodien.
- 18.05 Ejam meklēt.
- 18.35 Dziesmotā revolūcija.
- 19.20 Sēta.
- 19.50 Deputāta komentārs.
- 20.00 Šodien.
- 20.20 Ekrāns bērniem.
- 20.45 Zīpas (krievu val.).
- 21.00 Koncerts.
- 21.40 Lija Būmanes gleznas.
- 22.00 Panorāma.
- 22.20 Nepieradinātās modes asambleja.

Piektdiena, 13.septembris

- 17.00 Diena pasaulē.

1.45 „Klauns” Mākslas filma. 1.sērija.

2.programma

- 8.00 Rita vingrošana.

8.15 PSRS čempionāts futbolā.

„Torpedo” — ACSK.

9.05 Sports visiem.

9.20 Mult.filma.

9.30 Sadraudzība.

11.00 Plus vienpadsmi.

13.00 Par Francijas atklātājām meistarsacīkstēm tenisā.

13.45 „Zemes veidols”.

Populārzinātniska filma.

14.45 Ceļotāju klub.

15.45 Pasaules čempionāts sporta vingrošanā.

16.45 „Izvēle”. Mākslas filma.

18.00 PSRS čempionāts futbolā.</div

Holera — bīstama slimība

Vairākās republikas sākusi izplašties saslimība ar holeri. Piemēram, Ukrainā reģistrēti 19 saslimšanas gadījumi (Dōpeckas un Odesas apgabalo) un 13 vibriju pārnēsātāji. Saslimšana ar holeri notikusi arī Maskavā, Moldāvijā, Armēnijā, Azerbaidžānā. Uzbekijā saslimuši 7 cilvēki. Kā ziņo Vispasaules veselības aizsardzības organizācija, Rumānijā konstatēti 38 saslimšanas gadījumi.

Holera ir zarnu trakta slimība, kas izplatās infekcijas ceļā. Slimības ierosinātājs cilvēka organismā nokļūst ar ūdeni un pārtikas produktiem. Holeri var izplatīt arī mušas. Saslimšana sākas pēkšpi: ar stipru caureju, pēc tam seko vēmšana, kuras pastiprinās. Periodiski parādās krampji, un slimnieka stāvoklis paslīktinās. Organisma spēcīga atudeņošana var novest pie letāla iznākuma. Dažreiz slimība noris kā vieglas vēder-

sāpes. Tādā gadījumā slimnieks nelūdz ārsta palidzību, bet tas ir bīstami apķērējumi cilvēkiem, jo viņš ir slēpts infekcijas izplašītājs.

Lai no slimības izvairītos paši un nerādītu briesmas līdzcilvēkiem, stingri jāievēro personiskās higienas elementāri noteikumi: vienmēr jāmazgā rokas pirms ēšanas un pēc tualetes. Rūpīgi jānomazgā dārzeri un augļi tekošā ūdenī. Uztura jāliejo tikai vārīts ūdens. Telpās jāiznīcina mušas, nedrīkst pieļaut to piekļūšanu pārtikas produktiem. Tiklīdz radušās slimības iepriekšminētās pazīmes, nekavējoties dodieties pie ārstā.

Mūsu republikā pašlaban situācija ir normāla, taču, nemot vērā augsto migrāciju, pastāv briesmas, ka holera var tikt ievazāta no citām republikām un ārziemēm.

Epidemioloģe
Olga Loseva

Jaunaglonas lauksaimniecības skola aicina darbā

*direktora vietnieku mācību un audzināšanas darbā,
krievu valodas un literatūras, vēstures, angļu valodas, augkopības
un dārzkopības skolotājus.
Ar dzīvojamā plātību apgādā.
Izzīnas pa tālruni 17721 vai 17632.*

Rāda Latgales televīzija

OTRDIEN, 10.SEPTEMBERI
plkst.20.30 — Latgales ziņas krievu valodā, plkst.21.00 — latgalielu valodā, plkst.21.30 — satelītprogramma.

TRESDIEN, 11.SEPTEMBERI
plkst.20.30 — Dzejas dienas Dau-gavpils rajonā.

PIEKTDIEN, 13.SEPTEMBERI
plkst.20.30 — Latgales ziņas krievu valodā, plkst.21.00 — latgalielu valodā, plkst.21.30 — Rāzinas ezers: problēmas un risinājumi.

SVĒTDIEN, 15.SEPTEMBERI
plkst. 20.30 — Latgales TV muzikāli i zklaidējošā programma.

Labojums

Mūsu avīzes iepriekšējā numurā ievietotajā MRZS „Jaunaglona” kolektīva līdzjūtību parādzi jābūt: „Izsakām patiesu līdzjūtību piederīgajiem, uz mūžu atvadoties no Visvalda (nevis Vladislava, kā publicēts laikrakstā Prusaka”. Redakcija atvainojas par šo kļūdu.

Pārdod

govī. Tālrunis 34584;

govī Aizkalsē. B.Bārbale;

māju koħožā „Nākotne”. Var veidot saimniecību. Tālrunis 36656;

sešus mēnešus vecu bullēnu. Zvanīt 42215.

Pērk

savagu cūkgāju. Cena 10 rb., par kilogramu. Zvanīt: Jekabpils 30910.

Maina

labiekārtotu 3 istabu dzīvokli, ir garāža un dārza mājiņa, Madonā pret līdzvērtīgu Preiļos, Livānos vai Aglonā. Maina vai pārīdītā māja Madonā pret līdzvērtīgu Preiļos, Livānos vai Aglonā. Telesons Madonā 22744 (darbā), 23726 (mājās);

labu divistabu dzīvokli Rīgas centrā pret māju Livānos vai pērk māju Livānos. Piedāvāt pa telefonom: Livāni 44860, Riga 285353;

2 istabu dzīvokli Ilūkstē pret dzīvokli Preiļos. Tuvākas ziņas Preiļos, Cēltnieku ielā 11-29 vai kolhoza „Latgale” M.Leicos, Slizova. Dažādi

1.septembrī Paulāna ielas un Raiņa bulvāra rajonā pauzādēts džemperis ar izsūtām spīdīgām puķēm, firmas „HAXAP” rāzojums. Par labu atlīdzīju atradēju līdz atsaukties Daugavpils ielā 42-13 no plkst.12.00 līdz 13.00 darbdienās.

PASŪTIET laikrakstu „Novadnieks” 1992.gadam!

Abonēšanas maksa gadam (ar piegādi) 26,76 rbi., pusgadam 13,38 rbi., 3 mēnešiem 6,69 rbi., 1 mēnesim 2,23 rbi.
Parakstīšanos pieņem visās sakaru nodalās un sabiedriskie preses izplašītāji.

160. apgabala vēlētāji!

LR AP deputāte V.Zeile strādās rajonā ar individuālajiem apmeklētājiem:

13.septembrī no plkst.9.00 līdz 12.00 kolhoza „Galēni” mehāniskajās darbnīcas, no plkst.13.00 līdz 15.00 Stabuļnieku KN, no plkst.17.00 līdz 20.00 Upenieku KN;

14.septembrī no plkst.9.00 līdz 11.00 Saunas pagasta padomē, no plkst.11.30 līdz 12.30 Smelēros, Salas deviņgadīgajā skolā, no plkst. 14.00 līdz 16.00 kolhoza „Latgale” kantori, no pkst.17.00 līdz 20.00 Preiļu rajona izpildkomitejā.

Galēnos un Preiļos pieņemšana individuāli notiks pēc kopējās tikšanās.

Magistrālo gāzes vadu Rīgas līnijas ražošanas pārvalde

paziņo pilsoņiem, kolhozu, padomju saimniecību, meliorācijas pārvalžu, celtniecības un projektēšanas organizāciju vadītājiem, ka Preiļu rajona teritoriju šķērso augsta spiediena maģistrālo gāzes vadu un apakšzemes sakaru kabeļu sistēma līnijā Vipe - Livāni - Brūveri - Rimicāni.

Precīzas ziņas par maģistrālo gāzes vadu un apakšzemes sakaru kabeļu atrašanās vietu var saņemt pie ļūšu rajona zemes ierīkotājiem vai Rīgas līnijas ražošanas pārvaldē.

VADĪTĀJI! Atcerieties, ka, veicot jebkurus ražošanas darbus tuvāk par 150 metriem no gāzes vada ass, tie jāsaskapo ar maģistrālo gāzes vadu Rīgas līnijas ražošanas pārvaldi un jāsapņem rakstiska atļauja. Trīs dienas līdz darbu uzsāšanai jāzīsauc maģistrālo gāzes vadu pārvaldes pārstāvīs, un darbus drīkst veikt tikai viņa kārtībūnē.

Griezies: Rīga-39, a/k 792, Bikernieku ielā 111, tālruni 552255, 551432.

DARBU VADĪTĀJI, MEISTARI, EKSKAVATORISTI, BULDOZERISTI UN DAŽĀDU ZEMES RAKŠANAS MAŠĪNU MAŠĪNISTI!

Neazmirstiet, ka maģistrālā gāzes vada sabojāšana var radīt sprādziešu, cilvēku bojā eju, mašīnu iznīcināšanu un ilgstošu gāzes padeves pārtraukumu republikai.

Pilsoņiem, kuri atklājuši gāzes vada bojājumu vai gāzes noplūdi, par to nekavējoties jāzīno maģistrālo gāzes vadu Rīgas līnijas ražošanas pārvaldei vai vietējās Tautas deputātu padomes izpildkomitejai.

Ievērojet darbu veikšanas noteikumus maģistrālo gāzes vadu rajonā! Amatpersonas un pilsoņus, kuri vairojami gāzes vadu sabojāšanā, sauc pie atbildības likumdošanā noteiktajā kārtībā.

Preiļu patēriņā biedrības paju biedru zināšanai

Preiļu patēriņā biedrība informē, ka paju biedru pārreģistrēšanā un paju biedru grāmatību apmaiņa Preiļos notiek universālveikalā 2.stāvā no plkst.10.00 līdz 18.00 (pusdienu pārtraukums no plkst. 14.00 līdz 15.00), izņemot sestdienas, svētdienas un pirmadienās.

Līdzām Preiļu patēriņā biedrības paju biedrus pasteigties, jo pēc 1992.gada 1.janvāra preču pārdošana, uzrādot vecā parauga grāmatīpas, nenotiks.

Paju biedru pārreģistrēšanās pagastos notiks tuvākajā dzīvesvietas veikalā.

Informāciju par pieņemšanas laiku sniegs pārreģistrēšanas punkti veikalos. Līdzi jāņem pase, vecā parauga grāmatīpa un nauda.

Preiļu pirts un atveselošanās komplekss piedāvā:

- sauna tipa telpas ar mikrobāseinu,
 - trenāžieru zāles pakalpojumus,
 - masiera un manuālās terapijas ārsta pakalpojumus,
 - tiek komplektētas atlētiskās vingrošanas un džudo grupas,
 - biljarda un kompjūteru spēļu zāles pakalpojumus,
 - friziera pakalpojumus,
 - vannu, dušas kabīnes un mazgāšanos vispārējās nodalās.
- Organizācijām par izmantotajiem pakalpojumiem ir iespējams veikt apmaksu ar pārskaitījumiem.

Izzīnas pa telefonu 23195 un 23347.

Par peldbaseina darbošanās sākumu tiks paziņots papildus.

Akciju sabiedrība

„LATVIJAS NEKUSTAMĀ IPAŠUMA REKONSTUKCIJAS UN APMAIŅAS FONDS”

kuras dibinātāji ir: Rīgas pilsētas IK nedzīvojamais fonds, mu-nicipālā pārvalde „Vecrīga”, Latvijas Zemes banka, firma „VACO”.

ORGANIZĒ

valsts, pašvaldību, uzņēmumu, sabiedrisko organizāciju, ko-operatīvu un pilsoņu personīgā

nekustamā īpašuma republikāns izsolī.

Ja jūs vēlaties pārdot vai iegādāties māju, vasarnīcu, kooperatīvo dzīvokli, citu nekustamo īpašumu, visizdevīgāk to izdarīt tieši mūsu

IZSOLE:

- tās ir lielas izvēles iespējas, jo piedāvājumi aptver visu republiku;
- iespējams pārdot īpašumu par visaugstāko cenu;
- tiek garantēta nepieciešamā juridiskā un notariālā apkalpošana augstā profesionālā līmenī;
- darījumu noformēšana tiek veikta visīsākajā laikā atbilstoši klienta interesēm;
- jūs tiksiet pasargāti no jebkurām iespējamām nejaušībām finansiālo darījumu kārtošanā.

Pirmās izsoles jau oktobrī un novembrī.

NENOKAVĒJIET!

Sīkāku informāciju par izsoles norisi varat saņemt pa telefonu: 362070 darbdienās no plkst.9.00 līdz 17.00.

Izsoles nolikumu un nepieciešamo dokumentu paketi pēc jūsu pieprasījuma izsūtām arī pa pastu. Rakstiet: 226013, Rīga, a/k 60.

GAIDĀM JŪSU PIEDĀVĀJUMUS!

Cilvēka mūžs tik līdzīgs ir koklei. Pārtrūkst stīgas, un viss paliek kļūs...

Izsakām līdzjūtību Ilgonim Sni-keram, PATEVU smiltājā izvadot.

Rajona padome, izpildkomiteja

Koks nezin, kad vētrā tas lūzis, Ne cilvēka sirds, kad puķstētā stās...

Skumju brīdī esam kopā ar Bro-nislava Cakula tuviniekiem, gu-dot VINU zemes klēpī.

Aglonas vidusskolas skolotāji

Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm. Nu darbi, rūpes un vasaras dus. M.Losberga

Izsakām dziļu līdzjūtību Jura Cakula ģimenei, TEVU, VECTE-TINU smiltājā guldot.

LSB „Vārpa” kolektīvs

Latvijas saule, Rokas uz krūtim man saliec, Es aizeju projām, Tu bēriem un mazbēriem paliec. A.Skalbe

Izsakām dziļu līdzjūtību Ju-rim Cakulam, TEVU smiltājā iz-vadot.

Aglonas TF grupa

Nāve neprasīja, tikai pēma, Dzīves kokam arī ziedi birst. Tavi gaīsie, skaistie sapņi Klusā kapu kalnā irst.

M.Kuže

Izsakām dziļu līdzjūtību piede-riņgajiem un tuviniekiem sakārā ar VIĻA ŽELVA nāvi.

Vairumtirdzniecības bāzes kolektīvs

Kādēj, sirds, tu aprim